

Історія України 10 клас
Уроки узагальнення і
тематичного контролю

**Науково-методичний центр департаменту освіти
Житомирської міської ради**

**Історія України 10 клас
Уроки узагальнення і тематичного контролю**

Житомир - 2019

Схвалено для використання у закладах загальної середньої освіти науково-методичною радою департаменту освіти Житомирської міської ради від 13 вересня 2019 року протокол №2.

Навчально-методичний посібник, розроблено творчою групою вчителів історії м. Житомира для використання у практичній роботі. У посібнику зібрано досвід педагогів щодо проведення уроків узагальнення та тематичного контролю з історії України у 10 класі, який допоможе повторити вивчене, закріпити набуті вміння і навички, узагальнити та систематизувати навчальний матеріал.

Упорядники:

Т.М. Мянєвська – завідувач науково-методичного центру департаменту освіти Житомирської міської ради.

О.В. Левченко – методист науково-методичного центру департаменту освіти Житомирської міської ради.

Л.В. Котенко – керівник творчої групи вчителів історії м. Житомира, вчитель вищої категорії, вчитель-методист Житомирської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №36.

Підготовлена творчою групою вчителів історії м. Житомира:

Н.Д. Каплінська - вчитель вищої категорії, вчитель-методист Житомирського екологічного ліцею №24.

С.В. Гонгало - вчитель вищої категорії Житомирського ліцею №25.

Н.О.Сіліна - вчитель вищої категорії, вчитель-методист Житомирської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №1.

Н.А.Топольницька - вчитель вищої категорії, вчитель-методист Житомирської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №30.

Т.М.Терещук – вчитель вищої категорії, вчитель-методист Житомирської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №27.

С.П.Дребот - вчитель вищої категорії, вчитель-методист Житомирської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 20.

Е.М.Ражієва - вчитель другої категорії, Житомирської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №21.

Н.В.Крижова - вчитель вищої категорії, старший вчитель, Житомирської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 6.

В.І.Дребот - вчитель вищої категорії, вчитель-методист Житомирського екологічного ліцею № 24.

Л.О. Катріч-Домалевська - вчитель вищої категорії, загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №8.

Л.В.Скора - вчитель вищої категорії, старший вчитель Житомирської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №22.

О.Б. Ковальчук - вчитель вищої категорії Житомирської загальноосвітньої школи №22.

А.М. Тупальська - вчитель історії Житомирської міської гімназії №3.

ЗМІСТ

Урок узагальнення і тематичного контролю: Розділ I «УКРАЇНА В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ»	5
Урок узагальнення і тематичного контролю :Розділ I «УКРАЇНА В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ»	13
Урок узагальнення і тематичного контролю: Розділ II «ПОЧАТОК УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ (1917 — квітень 1918 р.) »	17
Урок узагальнення та тематичного контролю: Розділом II «ПОЧАТОК УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ»	25
Урок узагальнення і тематичного контролю: Розділ III «БОРОТЬБА ЗА УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВНІСТЬ_(квітень 1918 — 1921р.)»	34
Урок узагальнення і тематичного контролю: Розділ III «БОРОТЬБА ЗА УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВНІСТЬ_(квітень 1918 — 1921р.)»	39
Урок узагальнення і тематичного контролю: Розділ IV «ВСТАНОВЛЕННЯ Й УТВЕРДЖЕННЯ РАДЯНСЬКОГО ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ (1921— 1939рр.).....	48
Урок узагальнення і тематичного контролю: Розділ IV «ВСТАНОВЛЕННЯ Й УТВЕРДЖЕННЯ РАДЯНСЬКОГО ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ (1921— 1939рр.)».....	53
Урок узагальнення і тематичного контролю: Розділ V «ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ в 1921—1939 рр.».....	58
Урок узагальнення і тематичного контролю: Розділ V «ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ в 1921—1939 рр.».....	66
Урок узагальнення і тематичного контролю: Розділ VI «УКРАЇНА В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ (1939-1945 рр.) »	72
Урок узагальнення і тематичного контролю: Розділ VI «УКРАЇНА В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ (1939-1945 рр.)»	79
Відповіді	88

Урок узагальнення і тематичного контролю.
Розділ І «УКРАЇНА В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ»

Дребот С.П. , вчитель вищої категорії,
вчитель-методист Житомирської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 20

Очікувані результати:

✓ Після цього уроку учні:

зможуть виявити відповідність набутих знань, умінь, оціночних суджень знанням та вмінням, передбачених навчальною програмою для загальноосвітніх навчальних закладів під час вивчення розділу І «Україна в роки Першої світової війни »

✓ вмотивують себе до подальшого поглиблення знань з теми.

Тип уроку: урок узагальнення та тематичного контролю за розділом І «Україна в роки Першої світової війни».

Обладнання: роздавальний матеріал(варіанти завдань)

Структура уроку:

І. Організаційний момент: створення робочої атмосфери, повідомлення теми та ознайомлення учнів із формами роботи на уроці.

ІІ. Мотивація навчальної діяльності. Учні визначають свої очікування від даного уроку.

ІІІ. Основна частина

І варіант

Початковий рівень

1. Якої держави не вистачає в ланцюжку?

Німеччина – Болгарія – Османська імперія:

А Велика Британія;

Б Франція;

В Австро–Угорщина;

Г Російська імперія.

2. Вкажіть назву координаційного центру захисту українців Австро – Угорщини, створеного на початку війни представниками трьох політичних партій Галичини:

А Українська бойова управа;

Б Союз визволення України;

В Загальна українська рада;

Г Головна українська рада.

3. У якому рядку всі слова доречні у розповіді про ставлення до війни у населення й тогочасних політичних сил підросійської України?

- А** Союз земств і міст Південно-Західного фронту, Українська бойова управа;
- Б** Маніфест Головної української ради, В. Винниченко й гасло «Геть війну!»;
- В** нейтралітет ТУП, стаття С. Петлюри «Війна і українці»;
- Г** голова Української бойової управи.

4. Вкажіть дату початку Першої світової війни:

- А** 28 червня 1914р.;
- Б** 28 липня 1914р.;
- В** 1 серпня 1914р.;
- Г** 1 липня 1915р..

5. Встановіть битву, з якої розпочався бойовий шлях УСС:

- А** Бої за гору Маківка;
- Б** Бої за Ужоцький перевал;
- В** Бої за гору Лисоня;
- Г** Галицька битва.

6. Головна українська рада в серпні 1914р. закликала українців Галичини:

А підтримати Австро-Угорщину, «...бо ідучи війною, Росія грозить загином українському життю, яке знайшло охорону в австрійській державі...»;

Б бути нейтральними, тому що жодна з воюючих сторін «... не може викликати співчуття ні цілями, ні способами боротьби...»;

В виступити проти Австро-Угорщини та Росії, щоб вибороти «... єдину, самостійну Україну від Карпатів аж по Кавказ...»;

Г підтримати Росію й чесно, «...не піддаючись на провокації, виконати свій обов'язок громадян Росії до кінця...».

Середній рівень

7. Знайдіть і виправте в історичному тексті три помилки.

«Унаслідок Галицької битви 1916р. російські війська захопили Східну Галичину, на території якої було створено генерал-губернаторство на чолі з графом Брусиловим, який заявив: «Східна Галичина та Буковина – споконвіку корінна частина єдиної великої Русі; у цих землях корінне населення завжди було російським, устрій їхній тому повинен бути заснованим на російських началах. Я буду запроваджувати тут російську мову, закон і устрій».

8. Установіть відповідність між іменами історичних діячів та їхніми стислими характеристиками:

1. А.Шептицький;	А Командир куреня легіону УСС, командир 1-го полку легіону УСС;
2. Г. Коссак;	Б За звинуваченням в австрофільстві був висланий під нагляд поліції до Поволжя;
3. М. Грушевський;	В Вивезений до Суздаля, де перебував у в'язниці монастиря до 1917р.;
4. Г. Бобринський.	Г Військовий генерал-губернатор Галичини;
	Д Голова Української бойової управи.

Достатній рівень

9. Користуючись картою дайте відповіді на поставлені питання:

1) В якому році відбулися події Першої світової війни зображено на карті?

А 1914р.;

Б 1915р.;

В 1916р.;

Г 1917р..

2) Унаслідок якої події було закріплено позначену на карті лінію Південно-Західного фронту в Першій світовій війні?

А Галицька битва;

Б битва на горі Маківка;

В Горлицький прорив;

Г Брусилівський прорив.

3) Наслідком цих подій для російської сторони стало:

- А захоплення частини Волині, Південно-Східної Галичини та Буковини;
- Б визволення частини Волині, Південно-Східної Галичини та Буковини;
- В повернення під свій контроль частини Волині, Південно-Східної Галичини та Буковини.

10. Прочитайте фрагмент історичного документа та виконайте завдання 1-3.

«... присягаю українським князям, гетьманам, Запорізькій Січі, могилам і всій Україні, що вірно служитиму Рідному Краєві, боронитиму його перед ворогом, воюватиму за честь української зброї до останньої краплі крові. Так мені, Господи Боже й Архангеле Михаїле, допоможіть. Амінь».

1) Яке військо формування в роки Першої світової війни давало таку присягу?

- А легіон Українських січових стрільців;
- Б дивізії сірожупанників та синьожупанників;
- В добровольчий гуцульськобуковинський легіон;
- Г Українська галицька армія.

2) У якому році його було створено?

- А 1912р.;
- Б 1914р.;
- В 1915р.;
- Г 1916р..

3) Яка політична сила ініціювала створення цього військового формування?

- А Товариство українських поступовців;
- Б Союз визволення України;
- В Карпатсько-руський визвольний комітет;
- Г Головна українська рада.

Високий рівень

11. З пісні січових стрільців:

Люд в кайданах, край у руїні,
Навіть молитись ворог не дасть
Боже великий, дай Україні
Силу і славу, волю і владу.

1) Коли і за яких обставин могли з'явитись пісні січовиків?

2) Як наведені рядки характеризують січових стрільців?

3) Поясніть, чому січові стрільці називали себе «політичним військом».

12. Складіть ланцюжок фактів біографії Олени Степанів. Висловіть припущення, що спонукало жінок іти на фронт. Назвіть факти, що свідчать про зміну ролі жінок у соціальному житті.

II варіант

Початковий рівень

1. Коли було створено Легіон УСС?

- А** у серпні 1914р.;
- Б** у вересні 1914р.;
- В** у квітні 1915р.;
- Г** у червні 1916р..

2. В. Винниченко відзначив такі орієнтації українства в Першій світовій війні:

- А** на Росію, Німеччину та Австро-Угорщину;
- Б** на власні сили, на Німеччину та Австро-Угорщину;
- В** на Антанту і Троїстий союз;
- Г** на соціалістів та буржуазію.

3. Яка з держав претендувала на землі Східної Галичини, Закарпаття та Північної Буковини напередодні Першої світової війни?

- А** Австро-Угорщина;
- Б** Німеччина;
- В** Російська імперія;
- Г** Румунія.

4. Оберіть прізвища керівників СВУ:

- А** А. Жук і Г. Коссак;
- Б** Д. Донцов та І. Крип'якевич;
- В** В. Дорошенко і С. Петлюра;
- Г** М. Грушевський і В. Винниченко;
- Д** А. Жук і М. Меленевський.

5. Оберіть дату Брусилівського прориву:

- А** навесні 1915р.;
- Б** восени 1915р.;
- В** весна-літо 1916р.;
- Г** влітку 1917р.;
- Д** восени 1917р..

6. Примусове виселення з місця постійного проживання особи чи групи осіб, частини населення, визнаних правлячим режимом соціально небезпечними – це:

- А депопуляція;
- Б міграція;
- В депортація;
- Г емісія.

Середній рівень

7. Знайдіть і виправте в історичному тексті три помилки.

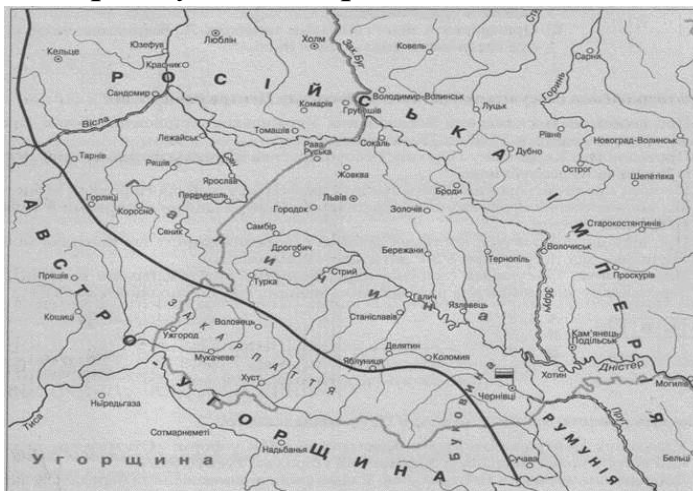
«Легіони УСС були створені з ініціативи ГУР у 1915 р. Ця військова організація розглядалася як зародок майбутньої національної армії. Першим її командиром був директор Рогатинської гімназії Г. Коссак. Перший бій УСС відбувся на схилах гори Маківка.»

8. Установіть відповідність між країнами та землями України, які вони прагнули приєднати в Першій світовій війні:

1	Росія;	А	Кримський півострів, Південна Україна;
2	Австро-Угорщина;	Б	Лівобережна і Південна Україна;
3	Німеччина;	В	Галичина, Буковина, Закарпаття;
4	Туреччина;	Г	Волинь, Галичина;
		Д	Волинь, Поділля.

Достатній рівень

9. Користуючись картою дайте відповіді на поставлені питання:

1) Які воєнні події Першої світової війни передували встановленню лінії фронту, позначеної на картосхемі?

- А Галицька битва;

- Б Горлицький прорив;
- В Брусилівський прорив;
- Г Битва на Лисоні.

2) Встановлена лінія фронту відповідає стану на:

- А початку 1914р.;
- Б початку 1915р.;
- В початку 1916р..

3) В результаті встановленої лінії фронту російським військам вдалося окупувати:

- А Східну та частину Західної Галичину і майже всю Буковину;
- Б Східну Галичину, Закарпаття та Буковину;
- В Галичину, Закарпаття та Волинь.

10. Прочитайте фрагмент історичного документа та виконайте завдання 1-3.

«Наші праві націоналісти..., обійнявши адміністративні посади в «П'ємонті українства», почали переслідувати український національний рух і силою навертати уніатів до православ'я. Таке враження створив арешт митрополита А. Шептицького, який мав неабиякий вплив та авторитет у краї. Усе це вело до наростання ворожнечі місцевого населення до переможців.»

1) Результат якої події Першої світової війни дав змогу правлячим колам Росії реалізувати заходи, про які йдеться в джерелі?

- А Галицька битва;
- Б Карпатська операція;
- В Горлицького прориву;
- Г Брусиловського прориву.

2) Як називалася адміністративна одиниця, утворена російською владою на українських землях в якій реалізовувалась описана політика?

- А Галицьке намісництво;
- Б Галицьке генерал-губернаторство;
- В Галицько-Волинська губернія;
- Г Карпатсько-Руське воєводство.

3) Хто очолював цю адміністративну одиницю?

- А І. Боберський;
- Б О. Брусилов;
- В Г. Бобринський;
- Г Д. Донцов.

Високий рівень

11. Історик Т. Гунчак характеризує становище західноукраїнського населення зазначав: « З одного боку його мордували росіяни, намагаючись вибити з нього почуття національної свідомості й самопошани; з іншого – над ним знущались австрійці та мадяри, звинувачуючи у русофільстві».

1) Унаслідок яких подій населення Західної України опинилося в такому становищі?

2) Яким було становище українців на підавстрійських і підросійських землях до війни?

3) Підтвердіть фактами або спростуйте слушність наведеного твердження.

12. Охарактеризуйте історичних діячів у контексті подій доби Першої світової війни: К.Левицький, К.Трильовський, А.Жук, М.Галущинський (8 речень)

Урок узагальнення і тематичного контролю.
Розділ І «УКРАЇНА В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ»

Ражиєва Е.М. , вчитель другої категорії,
Житомирської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №21

Очікувані результати:

- ✓ учні зможуть отримати оцінку рівня знань, умінь та навичок;
- ✓ прищеплювати прагнення досягти високих результатів;
- ✓ з'ясувати рівень логічного та аналітичного мислення.

Тип уроку: урок узагальнення та тематичного контролю

Обладнання: підручник, атлас з історії України 10 класу

І. Організаційний момент

Оголосити учням очікувані результати, ознайомити з планом і формами роботи на уроці. Відповісти на запитання, що виникли в учнів.

ІІ. Мотивація навчальної діяльності

ІІІ. Основна частина

Початковий рівень

1. Легіон Українських січових стрільців був утворений внаслідок:

- А** утворення УЦР;
- Б** початку Першої світової війни;
- В** окупацією російською армією Галичини;
- Г** Брусиловського прориву.

2. Справжнє бойове хрещення УСС пройшли в боях за цю гору біля Славська:

- А** г. Погар;
- Б** г. Говерла;
- В** г. Маківка;
- Г** г. Лисоня.

3. Оберіть рік проведення Брусиловського прориву:

- А** 1914р.;
- Б** 1915р.;
- В** 1916р.;
- Г** 1917р.

4. Мета Головної Української Ради це:

А захист інтересів українців в Російській імперії;	В захист інтересів українців у Польщі;
Б захист інтересів українців на території України;	Г захист інтересів українців в Австро-Угорщині.

5. Результат Галицької битви:

- А поразка Австро-Угорщини;
- Б поразка всіх сторін;
- В поразка російських військ;
- Г підписання мирного договору.

6. Молодіжна організація, яка стала основою для утворення Легіону січових стрільців?

- А «Козак»;
- Б «Богдан»;
- В «Пласт»;
- Г «Кобзар».

Середній рівень

1. Заповніть пропуски у тексті:

_____ битва 1914р. – одна з наймасштабніших у Першій світовій війні. Вона тривала понад _____ і завершилась розгромом _____ військ.

2. Виправте помилки у тексті:

У перші дні війни емігранти з Наддніпрянської України у Тернополі створили позапартійну політичну організацію. Її назвали Спілкою визволення України (СВУ). Члени СВУ прагнули використати війну австро-німецького блоку проти Росії для посилення автономії України.

3. Встановіть відповідність:

А С.Петлюра;	1 перший командир УСС;
Б Д.Донцов;	2 голова ГУР;
В К.Левицький;	3 голова СВУ;
Г М.Грушевський.	4 закликав підтримати війну на боці Росії;
	5 не визнавав права за СВУ виступати від імені українського народу.

Достатній рівень

1. Опрацюйте карту і з переліку 7 відповідей оберіть 3 правильні:

1 битва відбувалася з лютого по березень 1915 року;

2 битва відбувалася з квітня по травень 1915 року;
3 УСС воювали у складі Австро -Угорщини;
4 в результаті битви не зірвалися стратегічні плани російського командування;

5 бої відбувалися на висоті 958 м над рівнем моря;
6 УСС воювали проти Австро-Угорщини;
7 ця битва є найбільшою бойовою операцією стрілецьтва.

2. Прочитайте уривок з історичного джерела і дайте відповідь на запитання:

«Ця сила мала бути не тільки виявом лояльності галицьких українців Австрійської монархії, але й інструментом українського політичного представництва, зокрема після закінчення війни при новому розподілі Європи. Галицькі українці планували за допомогою цієї сили досягти більшого впливу в австрійському уряді, подібно як це робив один із творців об'єднаної Італії граф К. Кавур, прем'єр королівства П'ємонту...».

1. За допомогою якої сили планувалося досягти бажаних цілей?

А Загальної української ради;
Б Союзу визволення України;
В Товариства українських поступовців;
Г Легіону Українських січових стрільців.

2. Коли утворена дана організація?

А 5 травня 1915 року;
Б 12 травня 1916 року;
В 5 травня 1916 року;
Г 12 травня 1915 року.

3. Хто був обраний головою даної організації?

А К.Левицький;
Б Д.Донцов;
В С.Петлюра;
Г М.Грушевський.

Високий рівень

Опрацюйте документ і дайте відповіді на питання:

« Ми не є прихильники війни, ми разом з цілим культурним світом уважаємо мир найціннішим добром людськості. І коли не можемо війни відвернути, то мусимо старатися, щоб ті жертви, яких вона від нас вимагає, не пішли марно, щоби кров батьків принесла добро дітям... Війни хоче цар російський, самодержавний володар імперії, яка є історичним ворогом України. Царська імперія протягом трьох століть веде політику, яка має за ціль відібрати поневоленій Україні національну душу й зробити український народ частиною

російського народу. Царський уряд відібрав українському народові його найсвятіше право – право рідної мови. У царській Росії нинішнього дня найбільше поневолений – український народ... Перемога Росії мала би принести українському народові Австро-Угорської монархії те саме ярмо, у якому стогне 30 мільйонів українського народу в Російській імперії. ...Теперішня хвиля кличе український народ стати однодушно проти царської імперії, при тій державі, у якій українське національне життя знайшло свободу розвитку. Перемога австро-угорської монархії буде нашою перемогою. І що більшою буде поразка Росії, то швидше виб'є година визволення України... Тільки той народ має права, що вміє їх здобути. Тільки той народ має історію, що вміє її творити рішучими ділами... Нехай на руїнах царської імперії зійде сонце вільної України!»

- 1. Хто автор даного джерела? Рік видання?***
- 2. Яка політична сила дотримувалась таких думок?***
- 3. Яких поглядів дотримувалися учасники вказаної політичної сили? Яку вони мали мету і які шляхи досягнення?***

Урок узагальнення і тематичного контролю.
Розділ II «ПОЧАТОК УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ (1917 — квітень 1918 р.) »

**Топольницька Н.А. – вчитель вищої категорії, вчитель-методист
Житомирської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 30**

Очікувані результати:

після цього уроку учні:

- ✓ зможуть виявити відповідність набутих знань, умінь, оціночних суджень знанням та вмінням передбачених навчальних закладів під час вивчення розділу II «Початок української революції»;
- ✓ вмотивовують себе до подальшого поглиблення знань;
- ✓ визначити причини, сутність і наслідки основних явищ і подій доби, систематизувати їх;
- ✓ порівнювати і оцінювати діяльність історичних діячів доби, висловлювати ставлення до них.

Тип уроку: урок узагальнення та тематичного контролю

Обладнання: мультимедійний комплекс, роздавальний матеріал (варіанти завдань), атласи Історія України 10-й клас.

Хід уроку

I. Організаційний момент

Створення доброго настрою, повідомлення теми та ознайомлення учнів із формами роботи на уроці.

II. Мотивація навчальної діяльності

Учні визначають свої очікування від даного уроку.

III. Основна частина

I варіант

Початковий рівень

1. У якому Універсалі Української Центральної Ради проголошувалося створення УНР?

А Першому;	В Третьому;
Б Другому;	Г Четвертому.

2. У Першому Універсалі УЦР було задекларовано:

- А** Створення Генерального Секретаріату;
- Б** підтримку виступу самостійників;
- В** Проголошення автономії України;
- Г** Засудження Корніловського заколоту.

3. Вкажіть, коли відбувся бій під Крутами:

А 4-5 липня 1917р.;

В 26 січня 1918р.;

Б 25 жовтня 1917р.;

Г 16 січня 1918р..

4. Вкажіть місто, в якому було проголошено встановлення радянської влади:

А Київ;

В Харків;

Б Одеса;

Г Донецьк.

5. Головою першого Українського уряду --- Генерального Секретаріату в 1917р. був:

А В.Винниченко;

В М.Грушевський;

Б С.Єфремов;

Г С.Петлюра.

6. Збройний виступ самостійників у Києві було спричинено:

А проголошенням радянської влади в Україні;

Б оприлюдненням УЦР II Універсалу;

В наданням Тимчасовим урядом Тимчасової інструкції для Генерального Секретаріату;

Г проголошенням III Універсалу.

Середній рівень

1. Знайдіть і виправте в історичному тексті три помилки:

а) «Центральну Раду було створено в травні 1918 р. з ініціативи СБУ. Почесним її головою став В.Винниченко. Основною метою політичної діяльності Центральної Ради стало проголошення незалежності України.».

б) «Після проголошення II Універсалу Центральна Рада, сформувала уряд Народний Секретаріат- який очолив видатний політичний і державний діяч, письменник С.Петлюра.

2. Доповніть текст

А 29 квітня 1918року ... провела останнє засідання, було затверджено Президентом УНР було проголошено

Б Наступ більшовиків в січні 1918 року до Києва змусив Центральну Раду виїхати з міста до ... , де було затверджено закон про ... і

3. Установіть відповідність між подією та її наслідком

- 1 Брест-Литовський договір між УНР і державами Четвертного союзу;
- 2 Оприлюднення Українською Центральною Радою Першого Універсалу;
- 3 Збройна боротьба за владу в Києві між більшовиками, прихильниками Тимчасового уряду Росії та Української Центральної Ради;
- 4 Ультиматум Ради народних комісарів РСФРР Українській Центральній Раді.

А Збройна агресія радянської Росії проти України;

- Б Створення Генерального Секретаріату;
- В Відновлення влади Української Центральної Ради в умовах окупації;
- Г Корніловський заколот в Росії;
- Д Проголошення Української Народної Республіки.

Достатній рівень

1. Наведена історична карта дає змогу:

1. Визначити перебіг подій першої війни радянської Росії проти Української Народної Республіки (грудень 1917 – лютий 1918р.);
2. Вказати напрямки загального наступу Добровольчої армії генерала А.Денікіна в травні–червні 1919р.;
3. Вказати межу просування польських військ під час польсько-радянської війни (квітень–жовтень 1920р.);
4. Показати лінію розмежування військ у Першій світовій війні на момент укладення перемир'я на Східному фронті в грудні 1917р.;
5. Окреслити територію ЗУНР відповідно до ухвали Української Національної Ради 19 жовтня 1918р.;
6. Визначити кордони Української Народної Республіки згідно з III Універсалом Української Центральної Ради (листопад 1917р.);
7. Визначити радянсько-польський кордон за Ризьким мирним договором у березні 1921р..

2. Прочитайте уривок з історичного документа та виконайте завдання:

«На час до вирішення справи про місцеве врядування Установчими Зборами по справах місцевого врядування Україною вищим органом Тимчасового уряду є Генеральний Секретаріат, який призначає Тимчасовий уряд за пропозицією Центральної Ради. Повноваження Генерального Секретаріату поширюються на губернії: Київську, Волинську, Подільську, Полтавську і Чернігівську...».

1) У якому році відбулася подія, описана в джерелі:

А 1917р.;

Б 1918р.;

В 1919р.;

Г 1920р..

2) Поява цитованого документа призвела до:

А надання Українською Центральною Радою допомоги Тимчасовому уряду в боротьбі з більшовиками;

Б оформлення компромісу між Українською Центральною Радою та Тимчасовим урядом у вигляді Другого Універсалу;

В підтримки Українською Центральною Радою генерала Л. Корнілова - очільника заколоту проти Тимчасового уряду;

Г загострення стосунків між Українською Центральною Радою та Тимчасовим урядом.

3) Описана в джерелі подія стала приводом до:

А початку Української революції;

Б оприлюднення Українською Центральною Радою Першого Універсалу;

В збройний виступ самостійників у Києві;

Г створення Генерального Секретаріату.

Високий рівень

1. Прочитайте уривок із документа та дайте відповідь на запитання до нього:

«Хай буде Україна вільною. Не одділяючись від всієї Росії, не розриваючи з державою Російською, хай народ український на свої землі має право сам порядкувати своїм життям. Хай порядок і лад на Вкраїні дають вибрані вселюдним, рівним, прямим і тайним голосуванням Всенародні Українські Збори.»

1. Назвіть документ, уривок з якого наведено (1б)

2. Назвіть дату створення (0.5 б)

3. У чому історичне значення (1.5 б)

II варіант

Початковий рівень

1. Вкажіть основне положення Брестського мирного договору:

А встановлення дипломатичних відносин між УНР і Росією;

Б заборона створення українських військових формувань;

В припинення війни між УНР і Четвертим союзом;

Г сплата українською стороною репарацій.

2. Визначте основні тези ультиматуму РНК до Центральної Ради:

- А Вимога роззброєння українських військових формувань;
- Б Вимога припинити пропуск білогвардійських військ на Дон;
- В Вимога розпуску Центральної Ради;
- Г Схвалення дій Центральної Ради і сподівання на мир.

3. Яке гасло українського національно-визвольного руху відповідало змісту Четвертого Універсалу Української Центральної Ради?

- А «Хай живе самостійна Україна»;
- Б «Україна для українців»;
- В «Вся влада Радам»;
- Г «Геть Тимчасовий уряд».

4. Позначте дату утворення Центральної Ради:

- А березень 1917р.;
- Б квітень 1917р.;
- В травень 1917р.;
- Г січень 1918р..

5. Яке з міст було захоплено військами М.Муравйова 26 січня 1918р.:

- А Київ;
- Б Харків;
- В Одеса;
- Г Катеринослав.

6. Хто був лідером самостійників на початку Української революції?

- А В.Винниченко;
- Б М.Грушевський;
- В М.Міхновський;
- Г С.Петлюра.

Середній рівень

1. Знайдіть і виправте в історичних текстах три помилки:

«Симон Петлюра– громадсько-політичний діяч, історик. Очолював кафедру історії Львівського університету. Був одним з керівників Товариства українських поступовців. Стояв у витоків національно-визвольного руху на Україні. З березня 1917 по квітень 1918 очільник Генерального Секретаріату Центральної Ради. Все своє життя присвятив ідеї об'єднання українських земель в єдину незалежну Україну. Перший гетьман УНР.»

- «7 листопада 1917 року ухвалено I Універсал, який проголосив Українську державу і визначено територію у складі 5 губерній.»

2. Доповніть текст:

15 червня 1917 року створено перший український уряд ... ,

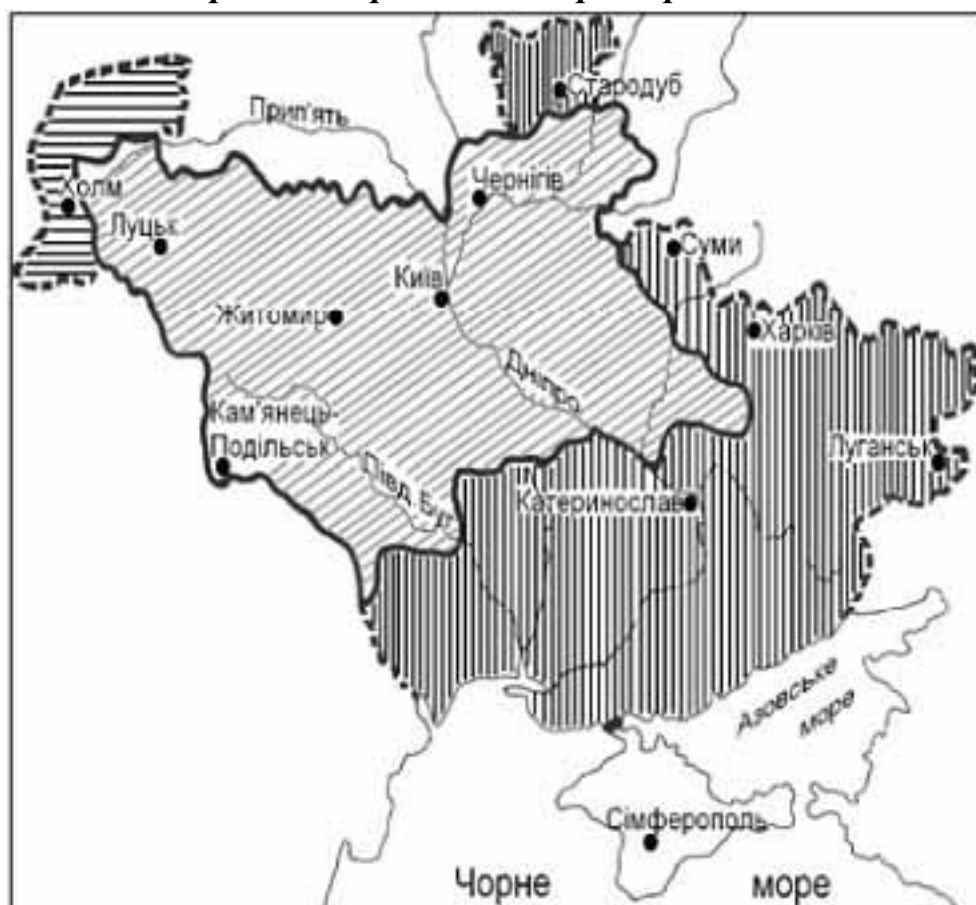
який очолив Секретарем у військових справах став

3. Установіть відповідність між подією та її наслідком:

1. Перший Універсал;	а) збройний виступ самостійників, включення до складу Центральної Ради представників національних меншин;
2. Другий Універсал;	б) створення Генерального Секретаріату, загострення стосунків із Тимчасовим урядом Росії;
3. Третій Універсал;	в) підписання Брестського мирного договору, вступ німецьких і австрійських військ на території УНР;
4. Четвертий Універсал.	г) поширення влади Центральної Ради на дев'ять українських губерній (без Криму), початок соціально-економічних перетворень;
	д) початок Української революції, утворення Української Центральної Ради.

Достатній рівень

1. На карті заштриховано території:

- 1) поширення повноважень Генерального секретаріату відповідно до «Тимчасової інструкції Генеральному секретаріатові Тимчасового уряду на Україні»;
- 2) на яку Генеральний секретаріат поширив свою владу після падіння Тимчасового уряду;
- 3) передану Українській Народній Республіці за умовами Брест-Литовського мирного договору;
- 4) кордони Української держави гетьмана П. Скоропадського;
- 5) вказано райони антигетьманського повстанського руху влітку 1918р.;
- 6) окреслено район формування українських радянських повстанських дивізій;
- 7) визначено один із підсумків переговорів українсько–німецької та радянської делегації у травні 1918р..

1. Прочитайте фрагмент історичного документа та виконайте завдання:

«Пробувши кілька тижнів у Петрограді, втративши всяку надію одержати якусь відповідь від Временного Правительства, делегація Центральної Ради після

тих принижень, яких зазнала в передпокоях міністерських і Ради робітничих депутатів, повернулася, без всякої офіційної відповіді... до Києва. А в той час... Правительство, нарешті, вирішило й ухвалило одкинути домагання Української Центральної Ради».

1) У якому році відбулася подія описана у джерелі?

- А 1917р.;
- Б 1918р.;
- В 1919р.;
- Г 1920р..

2) Якою була головна вимога української делегації в Петрограді?

- А визнання автономних прав України;
- Б затвердження права мати власні збройні сили;
- В конституційне закріплення прав і свобод людини;
- Г надання незалежності Україні.

3) Описана в джерелі подія стала приводом до:

- А проголошення Українською Центральною Радою незалежності УНР;
- Б оприлюднення Українською Центральною Радою Першого Універсалу;
- В першої війни радянської Росії проти УНР;
- Г початку Української революції.

Високий рівень

1. «Віднині Україна стає Українською Народною Республікою. Не відділяючись від республіки Російської і зберігаючи єдність її, ми твердо станемо на нашій землі, щоб силами нашими допомогти всій Росії, щоб вся республіка Російська стала федерацією рівних і вільних народів.»

1. Назвіть документ, уривок з якого наведено (1б)

2. Назвіть дату створення (0.5 б)

3. У чому історичне значення (1.5 б)

Урок узагальнення та тематичного контролю.

Розділ II «ПОЧАТОК УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ»

Крижова Н.В., вчитель вищої категорії, старший вчитель, Житомирської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 6

Мета: повторити, узагальнити та оцінити знання і вміння учнів, отримані ними впродовж вивчення теми; розвивати вміння використовувати набуті знання: працювати з історичною картою, історичними термінами, виявляти та прослідковувати причинно-наслідкові зв'язки подій, явищ, процесів, аналізувати та систематизувати матеріал; формувати емоційно-особистісне ставлення до подій в Україні, діячів українського національно-визвольного руху.

Очікувальні результати:

Після цього уроку учні:

✓ Зможуть виявити відповідність набутих знань, умінь, оціночних суджень знанням та вмінням, передбаченим навчальною програмою для загальноосвітніх навчальних закладів під час вивчення розділу II «Початок Української революції»

✓ Вмотивовувати себе до подальшого поглиблення знань.

Тип уроку: урок узагальнення, тематичний контроль

Обладнання: атлас з історії України, роздавальний матеріал із завданнями

Хід уроку

I. Організаційний момент

Створення позитивного настрою, повідомлення теми та ознайомлення учнів із формами роботи на уроці.

II. Мотивація навчальної діяльності

Учні визначають свої очікування від даного уроку.

III. Основна частина

I варіант

Початковий рівень

1. Коли було створено Українську Центральну Раду?:

А лютому 1917р.;

Б березні 1917р.;

В квітні 1917р.;

Г травні 1917р..

2. Який документ Володимир Винниченко назвав «...не чим

іншим, як цинічним і провокаційним порушенням угоди 16 липня й одвертим бажанням видерти з рук українства всі його революційні здобутки...»?

А постанову З'їзду народів Росії «Про федеративний устрій Російської держави»;

Б «Маніфест до українського народу з ультимативними вимогами до Української Ради»;

В резолюція Харківського («Всеукраїнського») з'їзду рад «Про організацію влади на Україні»;

Г «Тимчасову інструкцію Генеральному Секретаріату Тимчасового уряду на Україні».

3. Про який з Універсалів УЦР сучасник подій П.Христюк залишив свідчення?

«...Сила універсалу полягала в тому великому принципі, який він проголосив словами «однині самі будемо творити наше життя», і в тому великому, безмежному довірі ї до творчих сил українського народу, яким був пройнятий весь універсал...».

А Перший;

Б Другий;

В Третій;

Г Четвертий.

4. Що стало безпосереднім наслідком оприлюднення цитованого документа?

«...визнаючи, що доля всіх народів Росії міцно зв'язана ... ми [УЦР] рішуче ставимося проти замірів самовільного здійснення автономії України до Всеросійських Установчих Зборів».

А призначення Генерального Секретаріату;

Б формування Вільного козацтва;

В збройний виступ самостійників;

Г скликання З'їзду народів Росії.

5. Яка подія прискорила прийняття УЦР IV Універсалу?

А наступ більшовицьких військ на Київ і прагнення підписати мирний договір з країнами Четверного союзу;

Б більшовицький переворот в Петрограді та повалення Тимчасового уряду Росії;

В висадка військ Антанти на Півдні України і наступ Білої армії на Сході України;

Г завершення Першої світової війни і проголошення Західноукраїнської Народної Республіки.

6. Хто був першим головою Генерального Секретаріату Української Центральної Ради?

А

Б

В

Г

Середній рівень

7. Заповніть пропуски у тексті:

«Наприкінці _____ 1917р. представницька делегація УЦР на чолі з _____ прибула до Петрограда, щоб домогтися _____ України, й надала Тимчасовому уряду всі необхідні документи. Проте російські міністри зволікали з їх розглядом та відповіддю.»

8. Знайдіть та виправте три помилки у тексті:

«Під час святкування 1 травня (18 квітня) ініціатори руху за створення національних частин самочинно сформували Перший Український полк ім. П. Полуботка. Організацією полку опікувалися офіцери Українського військового клубу ім. гетьмана П. Скоропадського, який очолював Симон Петлюра».

9. Установіть відповідність між Універсалами та наслідками їх оприлюднення:

- 1 Перший Універсал;
- 2 Другий Універсал;
- 3 Третій Універсал;
- 4 Четвертий Універсал.

А Підписання Брестського мирного договору, вступ німецьких і австрійських військ на територію УНР;

Б Збройний виступ самостійників, поповнення складу Центральної Ради представниками національних меншин;

В Створення Генерального Секретаріату, загострення відносин із Тимчасовим урядом Росії;

Г Поширення влади Центральної Ради на дев'ять українських губерній;

Д Утворення Української Центральної Ради, початок Української революції.

Достатній рівень

10. Роздивіться картосхему та дайте відповіді на запитання до неї:

1) Територію якого державного утворення позначено на картосхемі жирною лінією?

- А Української Народної Республіки згідно з Третім Універсалом;
- Б Поширення влади Генерального Секретаріату згідно з «Тимчасовою інструкцією...» Тимчасового уряду Росії;
- В Української Народної Республіки за Брест-Литовським Договором;
- Г Української Соціалістичної Радянської Республіки.

2) Який документ визначав цю територію?

- А «...не розриваючи з державою Російською, хай народ український на своїй землі має право сам порядкувати своїм життям. Хай порядок і лад на Вкраїні дають вибрані... Всенародні Українські Збори (Сойм)»;
- Б «Однині Україна стає Українською Народною Республікою. Не відділяючись від республіки Російської... ми твердо станемо на нашій землі...»;

В «Однині Українська Народна Республіка стає самостійною... суверенною державою українського народу...»;

Г «...на час до вирішення справи про місцеве врядування Установчими Зборами по справах місцевого врядування Україною вищим органом Тимчасового уряду є Генеральний Секретаріат, котрого призначає Тимчасовий уряд за пропозиціями Центральної Ради.».

3) Затвердження цього документу відбулось:

А червень 1917р.;

Б липень 1917р.;

В серпень 1917р.;

Г листопад 1917р..

11. Прочитайте фрагмент історичного документа та дайте відповіді на запитання до нього:

« Високі збори! Грізний момент кривавої боротьби в Росії... потребує від українських партій рішучих кроків. ...Після довгих міркувань і сумнівів Генеральний секретаріат прийшов до тої думки, що для того, аби крайова влада стала справжньою фактичною владою, під нею має бути міцна підвалина, і такою підвалиною може бути тільки проголошення Української Народної Республіки, яка буде повноправним тілом у міцній спілці народів Росії...».

1) Який «момент кривавої боротьби в Росії» спонукав Генеральний секретаріат до прийняття такого рішення?

А корніловський заколот;

Б більшовицький переворот;

В повалення самодержавства;

Г липнева криза Тимчасового уряду.

2) Яким Універсалом Української Центральної Ради закладено: «міцну підвалину», «аби крайова влада стала справжньою фактичною владою»?

А Першим;

Б Другим;

В Третім;

Г Четвертим.

3) Коли було проголошено цей Універсал?

А липень 1917р.;

Б листопад 1917р.;

В грудень 1917р.;

Г січень 1918р..

Високий рівень

12. Схарактеризуйте здобутки та прорахунки Української Центральної Ради у державотворчому процесі.

II варіант

Початковий рівень

1. Яким був привід до початку Української революції в 1917 р.?

А піднесення українського національно-визвольного руху у роки Першої світової війни;

Б проголошення імператором Францом Йосифом I автономії Галичини без розподілу краю на східну і західну частини;

В початок революції в Росії та повалення монархії;

Г початок Листопадової революції в Німеччині та повалення монархії.

2. Як називався виконавчий орган, створений Українською Центральною Радою у 1917 р.?

А Національний конгрес;

Б Трудовий конгрес;

В Генеральний секретаріат;

Г Народний секретаріат.

3. У якому з Універсалів Центральної Ради було проголошено:

«...Ми, Українська Центральна Рада, сповіщаємо всіх громадян України: однині Українська Народна Республіка стає самостійною, ні від кого не залежною Вільною Суверенною Державою Українського Народу».

А Першому;

Б Другому;

В Третьому;

Г Четвертому.

4. На яку подію Павло Тичина відгукнувся віршем «Пам'яті тридцяти»?

На Аскольдовій могилі

На Аскольдовій могилі

Поховали їх –

Український цвіт! -

Тридцять мучнів українців,

По кривавій по дорозі

Славних, молодих...

Нам іти у світ.

А бій під Крутами;

Б збройний виступ полуботківців;

В збройне повстання на заводі «Арсенал»;

Г похід Петра Болбочана на Крим.

5. Проголошення Українською Центральною Радою Третього Універсалу спричинено:

- А** збройним виступом самостійників у Києві;
- Б** відправленням українізованих військових частин на фронт;
- В** встановленням радянської влади у Росії й бажанням її встановити в Україні;
- Г** призупиненням конфіскації поміщицьких земель.

6. Хто був головою Української Центральної Ради?

А

Б

В

Г

Середній рівень

7. Заповніть пропуски у тексті:

«Одночасно з Четвертим Універсалом Мала Рада ухвалила закон про національно-персональну автономію. Українські _____, яким належала більшість у Центральній Раді, скористалися реорганізацією Генерального секретаріату на _____ і поставили питання про надання їхній політичній силі посади голови уряду. В.Винниченко змушений був піти у відставку, а уряд очолив _____.»

8. Знайдіть та виправте три помилки у тексті:

« 29 березня 1918 р. Центральна Рада провела засідання, яке виявилось останнім. Депутати без обговорення затвердили Універсал УНР... В.Винниченка проголосили президентом УНР...».

9. Установіть відповідність між подіями української революції та їхніми наслідками:

- 1** укладення Брестського мирного договору;
- 2** оприлюднення УЦР ІІ Універсалу;
- 3** збройна боротьба за владу в Києві між загонами більшовиків,

- А** збройна агресія радянської Росії проти України;
- Б** урядова криза та утворення нового коаліційного Тимчасового уряду;
- В** вихід України з Першої світової війни;

прихильників Тимчасового
уряду Росії та УНР;
4 ультиматум Раднаркому
РСФРР Українській
Центральній Раді.

Г корніловський заколот у Росії;
Д проголошення Української
Народної Республіки.

Достатній рівень

7. Роздивіться картосхему та дайте відповіді на запитання до неї :

1. Територію якого державного утворення позначено на картосхемі жирною лінією?

А Української Народної Республіки згідно з Третім Універсалом;

Б поширення влади Генерального Секретаріату згідно з
«Тимчасовою інструкцією...» Тимчасового уряду Росії;

В Української Народної Республіки за Брест-Литовським Договором;

Г Української Соціалістичної Радянської Республіки.

2. Який документ визначав цю територію?

А «...не розриваючи з державою Російською, хай народ український на своїй землі має право сам порядкувати своїм життям. Хай порядок і лад на Вкраїні дають вибрані... Всенародні Українські Збори (Сойм)»;

Б «Однині Україна стає Українською Народною Республікою. Не відділяючись від республіки Російської... ми твердо станемо на нашій землі...»;

В «Однині Українська Народна Республіка стає самостійною... суверенною державою українського народу...»;

Г «...на час до вирішення справи про місцеве врядування Установчими Зборами по справах місцевого врядування Україною вищим органом Тимчасового уряду є Генеральний Секретаріат, котрого призначає Тимчасовий уряд за пропозиціями Центральної Ради.».

3. Затвердження цього документу відбулось:

- А червень 1917р.;
- Б липень 1917р.;
- В серпень 1917р.;
- Г листопад 1917р..

11. Прочитайте фрагмент історичного документа та дайте відповіді на запитання до нього:

«Пробувши кілька тижнів у Петрограді, втративши всяку надію одержати якусь відповідь від Временного Правительства, Делегація Центральної Ради після тих принижень, яких зазнала в передпокоях міністерських і Ради робітничих депутатів, повернулася, без всякої офіційної відповіді... до Києва. А в той час... Правительство, нарешті, вирішило й ухвалило одкинути домагання Української Центральної Ради».

1. У якому році відбулася подія, описана в джерелі?

- А 1917 р.;
- Б 1918 р.;
- В 1919 р.;
- Г 1920 р..

2. Якою була головна вимога української делегації в Петрограді?

- А визнання автономних прав України;
- Б затвердження права мати власні збройні сили;
- В конституційне закріплення прав і свобод людини;
- Г надання незалежності Україні.

3. Описана в джерелі подія стала приводом до?

- А проголошення Українською Центральною Радою незалежності УНР;
- Б оприлюднення Українською Центральною Радою Першого Універсалу;
- В першої війни радянської Росії проти УНР;
- Г початку Української революції.

Високий рівень

12. Схарактеризуйте позитивні та негативні наслідки для УНР підписання Брест-Литовського миру.

Урок узагальнення і тематичного контролю.
Розділ III «БОРотьБА ЗА УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВНІСТЬ
(квітень 1918 — 1921р.)»

Дребот В.І. , вчитель вищої категорії,
вчитель-методист Житомирського екологічного ліцею № 24

Очікувані результати:

Після цього уроку учні:

- ✓ зможуть виявити відповідність набутих знань, умінь, оціночних суджень знанням та вмінням, передбачених навчальною програмою для загальноосвітніх навчальних закладів під час вивчення розділу 3. Розгортання української революції. Боротьба за відновлення державності.
- ✓ вмотивують себе до подальшого поглиблення знань з теми.

Тип уроку: урок контролю і корекції знань, навичок і вмінь.

Обладнання: роздавальний матеріал(варіанти завдань)

I. Організаційна частина

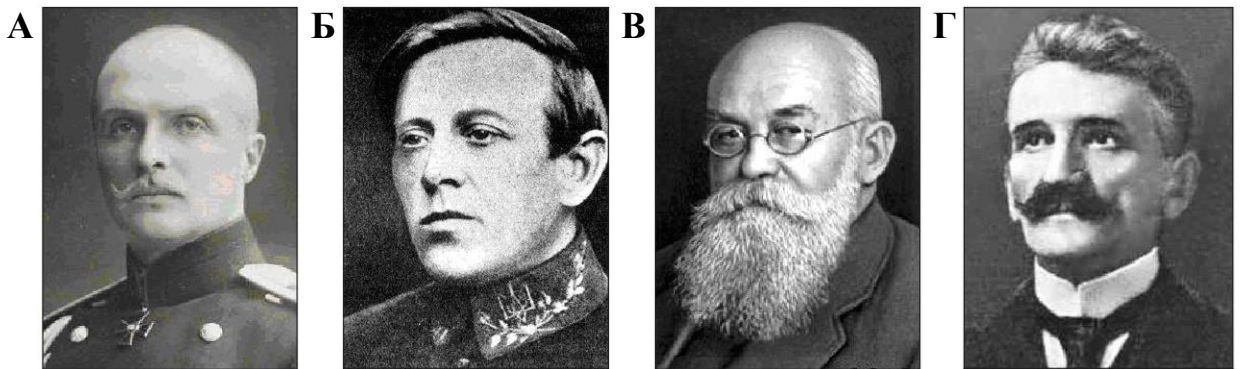
Створення робочої атмосфери, повідомлення мети уроку та очікуваних результатів. Учитель пояснює учням правила виконання роботи, відповідає на запитання. Учні отримують заздалегідь підготовлені та роздруковані завдання в форматі завдань зовнішнього незалежного оцінювання.

Мотивація навчальної діяльності.

II. Виконання тестових завдань

I варіант

1. Укажіть фото державного діяча, який у квітні 1918р. прийшов до влади в Україні в результаті державного перевороту:

2. Позначте дату оприлюднення Універсалу Директорії про злуку ЗУНР і УНР в єдину державу:

- А 10 листопада 1918р.;
- Б 22 січня 1919р.;

- В 2 лютого 1919р.;
- Г 21 березня 1919р.

3. Найбільш успішна наступальна операція Української Галицької армії, проведена на завершальному етапі українсько-польської війни 1918–1919 рр., увійшла в історію під назвою:

- А «Зимовий похід»;
- Б «Брусиловський прорив»;
- В «Київська катастрофа»;
- Г «Чортківська офензива».

4. «Ви довели країну до страхітливого стану... голод охопив усю країну... ви зруйнували природний зв'язок товарообміну між містом і селом... Вам доводиться замінювати її штучними заходами, силовим відчуженням, реквізиціями за допомогою каральних загонів...», - так письменник В. Короленко охарактеризував наслідки:

- А відновлення поміщицького землеволодіння гетьманом П. Скоропадським;
- Б здійснення радянською владою заходів «воєнного комунізму»;
- В упровадження земельної реформи Директорією УНР;
- Г проголошення соціалізації землі Українською Центральною Радою.

5. Установіть відповідність між назвами інституцій та прийнятими ними рішеннями:

- 1) Всеукраїнський хліборобський конгрес;
- 2) Трудовий конгрес України;
- 3) Українська Національна Рада;
- 4) Третій Всеукраїнський з'їзд рад.
- А Проголошення Західноукраїнської Народної Республіки;
- Б Запровадження продовольчої диктатури (продрозкладки);
- В Передання всієї повноти влади Директорії УНР;
- Г Прийняття першої конституції УСРР;
- Д Обрання П. Скоропадського гетьманом України.

6. Укажіть умови Варшавської угоди (1920р.) між представниками Директорії УНР і уряду Польщі:

- 1) визнання Польщею ЗУНР та відмова від втручання в її внутрішні справи;
- 2) передання Польщі Східної Галичини, Західної Волині;
- 3) визнання Польщею Директорії УНР на чолі з С. Петлюрою верховною владою в УНР;
- 4) ведення спільних воєнних дій проти радянських військ на території УНР;
- 5) об'єднання Армії УНР і Української Галицької армії;
- 6) визнання Директорією кордону між Польщею та УНР по «лінії Керзона»;

7) надання військово-політичної допомоги в боротьбі проти гетьмана П.Скоропадського.

7. Установіть послідовність утворення органів державної влади:

- А Рада міністрів Української Держави;
- Б Рада народних комісарів Української Соціалістичної Радянської Республіки;
- В Державний секретаріат Західноукраїнської Народної Республіки;
- Г Генеральний секретаріат Української Центральної Ради.

8. Складіть речення, використавши поняття та терміни: лінія Керзона, український націонал-комунізм.

9. Схарактеризуйте одним реченням історичних діячів залежно від їхньої ролі в подіях 1918-1921 рр.: Н.Махно, О.Греков.

10. Визначте відмінності державотворчих процесів в УНР, Українській Державі, ЗУНР.

II варіант

1. Карта-карикатура, зображена на фото, ілюструє події:

- А 1914р.;
- Б 1917р.;
- В 1919р.;
- Г 1921р..

2. «На Львів через Київ!» - під таким гаслом улітку 1919 р. здійснювала наступ:

- А Робітничо-селянська червона армія;
- Б Добровольча армія генерала А.Денікіна;
- В Польська армія генерала Ю.Галлера;
- Г Українська галицька армія.

3. Рейд військових з'єднань Армії УНР тилами радянських і білогвардійських військ у 1919–1920 рр. увійшов в історію під назвою:

- А «Перший Зимовий похід»;
- Б «Київська катастрофа»;
- В «Чортківська офензива»;
- Г «Брусиловський прорив».

4. Якому періоду Української революції та боротьби за збереження державності найбільш характерне таке явище, як «отаманищина»?

- А Українській Соціалістичній Радянській Республіці;
- Б Українській Народній Республіці часів УЦР;
- В Українській Державі П.Скоропадського;
- Г Українській Народній Республіці часів Директорії.

5. Установіть відповідність між назвами державних утворень, проголошених у 1917-1919рр., та поняттями й термінами, які потрібно використовувати, характеризуючи їх:

- 1) Українська Народна Республіка;
- 2) Українська Держава гетьмана П.Скоропадського;
- 3) Західноукраїнська Народна Республіка;
- 4) Українська Соціалістична Радянська Республіка.

А Воєнний комунізм, націоналізація промисловості, продовольча диктатура, Ризький мир;

Б Українська Національна Рада, державний сектор, Українська галицька армія, «Чортківська офензива»;

В Українська Центральна Рада, Універсал, Генеральний Секретаріат, Директорія, отаманищина;

Г Масові репресії, ждановщина, Українська Гельсінська група, дисидентство;

Д Всеукраїнський хліборобський конгрес, гетьманський переворот, Українська академія наук.

6. Які українські законодавчі органи влади існували в 1918-1920рр.?

- 1) Український національний конгрес;
- 2) Трудовий конгрес;
- 3) Національна Рада;
- 4) Головна Українська Рада;
- 5) Українська Центральна Рада;
- 6) Головна Руська Рада;
- 7) Установчі збори.

7. Установіть хронологічну послідовність подій:

А укладення Ризького миру між РСФРР та Польщею;

Б проголошення Західноукраїнської Народної Республіки;

В проголошення П. Скоропадського гетьманом України;

Г оголошення Директорією УНР війни РСФРР.

8. Складіть речення, використавши поняття та терміни:

«Листопадовий зрив», «диво на Віслі».

9. Схарактеризуйте одним реченням історичних діячів залежно від їхньої ролі в подіях 1918-1921рр.: М.Омелянович-Павленко, Х.Раковський.

10. Який вплив мали рішення Паризької мирної конференції та Варшавська угода на перебіг боротьби за українську державність?

Урок узагальнення і тематичного контролю.
Розділ III «БОРОТЬБА ЗА УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВНІСТЬ
(квітень 1918 — 1921р.)»

Терещук Т. М. , вчитель вищої категорії,
вчитель-методист Житомирської загальноосвітньої школи I-III ступенів №27

Очікувані результати:

- ✓ Учні мають навчитися встановлювати хронологічну послідовність подій та явищ доби;
- ✓ Використовувати карту як джерело інформації про перебіг основних подій у боротьбі за українську державність;
- ✓ Порівнювати, аналізувати, робити аргументовані висновки щодо утворення і діяльності Української Держави, Директорії, Уккранаркому, денікінського режиму;
- ✓ Висловлювати й аргументувати власні судження щодо ставлення суспільства до внутрішньої і зовнішньої політики Української Держави, Директорії, ЗУНР;
- ✓ Творчо застосовувати набуті знання під час роботи з історичними джерелами;
- ✓ Витлумачувати і доречно вживати поняття і терміни розділу.

Тип уроку: узагальнення й оцінювання знань.

Обладнання: підручник, атлас, завдання для перевірки навчальних досягнень учнів.

- I. Організація навчальної діяльності**
- II. Мотивація навчальної діяльності**
- III. Узагальнення й оцінювання знань**
- IV. Домашнє завдання**

Хід уроку:

I. Організація навчальної діяльності

Учитель оголошує тему й основні завдання уроку, інформує про заплановані форми роботи.

II. Мотивація навчальної діяльності

III. Узагальнення й оцінювання знань

І варіант

Початковий рівень

1. Укажіть портрет діяча, про якого йдеться в цитованому документі:

«Він залишався романтиком, навіть очолюючи перший український уряд — Генеральний секретаріат, він жив більше емоціями та образами, ніж реаліями повсякденного життя. Пафосом, його революційним ідеалізмом були просякнуті навіть акти державної ваги — Універсали Центральної Ради, до творення яких він мав безпосереднє відношення».

2. Однією з причин падіння Української Центральної Ради (УЦР) була:

- А** відмова УЦР від виконання умов Брест-Литовського мирного договору;
- Б** втрата УЦР підтримки серед широких верств населення;
- В** реалізація УЦР аграрної реформи та передання всієї землі селянам;
- Г** відкрита підтримка УЦР селянських виступів і робітничих страйків.

3. Укладення якого міжнародного договору викликано такий коментар сучасника:

«Польща та більшовицька Росія поділились українськими землями, як колись в Андрусово в 1667 році»?

- А** Брестського договору 1918р.;
- Б** Варшавського договору 1920р.;
- В** Ризького договору 1921р.;
- Г** Рапалльського договору 1922р..

4. «Взагалі мусимо дивитися на Варшавський договір як на тимчасовий вихід з тяжкої ситуації. Треба нам якось зміцнити свої сили для того, щоб продовжувати боротьбу з нашим головним ворогом — Московщиною», — так виправдовував свої дії:

- А** С.Петлюра;
- Б** М.Грушевський;
- В** П.Скоропадський;
- Г** В.Винниченко.

5. У якому році відбулася подія, описана в уривку з джерела?

«...Між тим середня група генерала Кравса, зайнявши 30 серпня своїми передовими частинами Київ, ранком 31 серпня рушила колоною через Київ... Але одночасно зі сходу через Київські мости до Києва почали входити денікінські війська під командуванням генерала Бредова... Коли голова колони українських військ вийшла на головну вулицю Києва — Хрещатик, то добровольчі частини, увійшовши на цю вулицю з протилежного боку, відкрили по ній кулеметний і рушничний вогонь...».

А 1917р.;

Б 1918р.;

В 1919р.;

Г 1920р..

6. Яка територія заштрихована на карті?

А територія Одеської Радянської Республіки у січні 1918р.;

Б територія, контрольована армією барона П. Врангеля в грудні 1919р.;

В територія, охоплена махновським рухом у травні 1919р.;

Г територія, окупована військами Антанти наприкінці січня 1919р..

Середній рівень

7. Знайдіть і виправте в історичному тексті три помилки:

«29 квітня 1917 року в найбільшій столичній залі – у двоповерховому кінному цирку (нині на цьому місці – кінотеатр «Україна») зібралося майже 8 тис. делегатів Всеукраїнського хліборобського конгресу. Коли в ложі з'явився С. Петлюра, залунали вигуки «Хай живе гетьман!». С. Петлюра, якого головуючий запросив у президію, подякував присутнім за довірену йому владу... ».

8. Установіть відповідність між назвами державних утворень, проголошених у 1917—1919 рр., та поняттями й термінами, які потрібно використовувати, характеризуючи їх.

- 1 Українська Народна Республіка;
- 2 Українська Держава гетьмана П.Скоропадського;
- 3 Західноукраїнська Народна Республіка;
- 4 Українська Соціалістична Радянська Республіка.

А Воєнний комунізм, націоналізація промисловості, продовольча диктатура, Ризький мир;

Б Українська Національна Рада, державний сектор, Українська галицька армія, «Чортківська офензива»;

В Українська Центральна Рада, Універсал, Генеральний Секретаріат, Директорія, отаманщина;

Г Масові репресії, ждановщина, Українська Гельсінська група, дисидентство;

Д Всеукраїнський хліборобський конгрес, гетьманський переворот, Укранська академія наук.

Достатній рівень

9. Позначте назви регіональних радянських республік, створених більшовиками взимку та навесні 1918р.:

- 1 Донецько-Криворізька Республіка;
- 2 Українська Народна Республіка;
- 3 Кримська Автономна Республіка;
- 4 Одеська Радянська Республіка;
- 5 Радянська Соціалістична Республіка Таврида;
- 6 Українська Соціалістична Радянська Республіка;
- 7 Галицька Соціалістична Радянська Республіка.

10. Прочитайте фрагмент історичного документа та виконайте завдання 10.1. – 10.3.:

«Перехід Галицької Армії на сторону Денікіна поставив нашу Армію в надзвичайно тяжке стратегічне й матеріальне положення, бо, одночасно з передачею ворогові значної кількості військового майна, для його наступу була відкрита головна комунікаційна лінія... У зв'язку з цим Уряд... заявляє, що він тимчасово переходить на інші способи боротьби за нашу державність... Уряд буде керувати справами України та захищати її перед іншими державами так, як цього вимагатимуть інтереси нашої республіки...».

10.1. Хто з діячів, зображених на фото, очолював Українську державу за обставин, наведених в уривку документа?

10.2. У результаті «надзвичайно тяжкого стратегічного й матеріального положення» «Армія» була змушена здійснити:

- А Перший «Зимовий похід»;
- Б «Чортківську офензиву»;
- В «Брусиловський прорив»;
- Г «Листопадовий зрив».

10.3. Зазначені в уривку документа обставини спонукали «Уряд» до:

- А підписання Брестського миру;
- Б укладення Варшавської угоди;
- В визнання умов Ризького договору;
- Г підтвердження умов прелімінарного миру з радянською Росією.

Високий рівень

11. «Віднині зливаються в одно віками відділені одна від одної частини України — Галичина, Буковина, Закарпаття і Придніпровська України — в одну Велику Україну... Віднині Український народ, звільнений могутнім поривом своїх власних сил, має змогу об'єднати всі зусилля своїх синів для створення нероздільної незалежної Української Держави на добро і щастя українського народу».

11.1. Із якого приводу Ф.Швець виголосив таку промову?

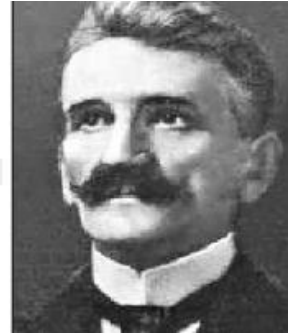
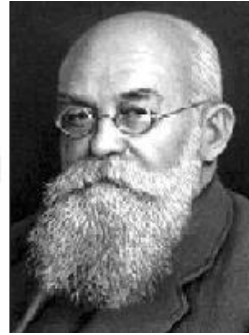
11.2. Коли відбулася описана в джерелі подія?

11.3. В чому її історичне значення?

II варіант

Початковий рівень

1. Укажіть фото державного діяча, який у квітні 1918р. прийшов до влади в Україні в результаті державного перевороту:

2. Що відіграло вирішальну роль у вигнанні більшовиків з України навесні—влітку 1919р.?

- А** селянський повстанський рух;
- Б** наступ Білої армії генерала А.Денікіна;
- В** спільний наступ об'єднаних українських армій;
- Г** наступ німецької та австро-угорської армій.

3. Який уряд звертався до президента США В.Вільсона з такою відозвою?

«Утворивши державу ... у Львові, ми визнали границею цієї держави ... стараючись оминати захоплення найменшого клептика землі, який не був заселений в більшості українцями ... дотримуючись справедливих принципів ваших, Пане Президент!».

- А** Рада Народних Міністрів УНР;
- Б** Рада Міністрів Української Держави;
- В** Директорія УНР;
- Г** Державний секретаріат ЗУНР.

4. Який документ містить такі положення?

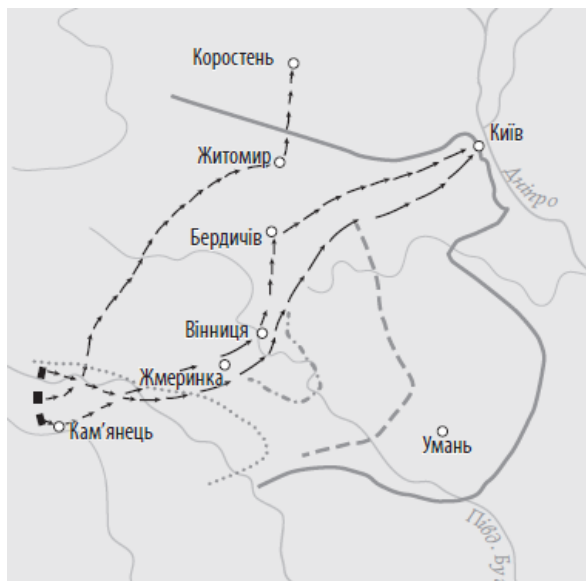
«Віднині народ український, визволений могутнім поривом своїх власних сил, має змогу об'єднаними дружними зусиллями всіх своїх синів будувати нероздільну, самостійну Державу Українськуна благо і щастя всього її трудового люду».

- А** Четвертий Універсал;
- Б** Грамота гетьмана П.Скоропадського «До всього українського народу»;
- В** Акт злуки УНР і ЗУНР;
- Г** Варшавський договір.

5. Коли відбулася подія, описана в уривку з історичного джерела?

«...Українська Держава стояла коло краю загибелі. Спаслася вона дякуючи могутньому підтриманню центральних держав, які, вірні своєму слову, продовжують і по сей час боротись за цілість і спокій України. ...Як вірний син України я вирішив взяти на себе тимчасово всю повноту влади».

- А 26 січня 1918р.;
- Б 21 лютого 1918р.;
- В 24 березня 1918р.;
- Г 29 квітня 1918р..

6. Позначений на картосхемі наступ Армії УНР і УГА призвів до:

- А проголошення Української Народної Республіки;
- Б повалення влади гетьмана П.Скоропадського;
- В «Київської катастрофи»;
- Г «Листопадового зриву».

Середній рівень

7. Знайдіть і виправте в історичному тексті три помилки:

«На початку лютого 1919 року Тимчасовий робітничо-селянський уряд України встановив нову назву держави – Українська Народна Радянська Республіка (УНРР) – та переїхав з Харкова до Києва. За аналогією з московським виконавчим органом влади уряд назвали Радою народних міністрів. Головою уряду став Володимир Винниченко, призначений ЦК РКП(б)».

8. Установіть відповідність між подіями та їх результатами й наслідками:

1 Другий Зимовий похід Армії УНР;	А Націоналізація промисловості, створення сільськогосподарських комун;
2 Прихід до влади гетьмана П. Скоропадського;	Б Відновлення права приватної власності на землю, створення державного бюджету;
3 Брест-Литовський договір між УНР і державами Четверного союзу;	В Відновлення влади Української Центральної Ради в умовах окупації;
4 Розгром П. Врангеля в Криму.	Г Припинення широкомасштабних бойових дій на території України;
	Д Завершення збройної боротьби за незалежність України.

Достатній рівень

9. Вкажіть події, які відбулися у 1919 році:

1. Перший «зимовий похід»;
2. Ліквідація гетьманського режиму;
3. Чортківська офензива;
4. Радянсько-польська війна;
5. Створення Галицької Соціалістичної Радянської Республіки;
6. Прийняття першої конституції УСРР;
7. Створення ЗУНР.

10. Прочитайте фрагмент історичного документа та виконайте завдання 10.1. – 10.3.

«НАКАЗ АРМІЯМ ПІВДЕННОГО ФРОНТУ,

копія – командарму Повстанської армії.

У зв'язку із закінченням бойових дій проти Врангеля, унаслідок його розгрому, Револьюційна військова Рада Південного фронту вважає завдання, поставлене перед партизанською Повстанською армією, виконаним і пропонує Реввійськраді Повстанської армії негайно розпочати роботу з перетворення партизанських повстанських частин у нормальні військові з'єднання Червоної Армії...[...]

У разі негативної відповіді... червоні полки фронту... говоритимуть з [повстанцями] іншою мовою...».

10.1. «Командармом Повстанської армії» на момент оприлюднення цитованого наказу був:

- А Н.Махно;
- Б С.Петлюра;
- В М.Григор'єв;
- Г Д.Вітовський.

10.2. Результатом виконання завдання Повстанською армією стало захоплення:

- А Донбасу;
- Б Поділля;
- В Криму;
- Г Бессарабії.

10.3. Що стало наслідком виконання наказу Революційної військової Ради Південного фронту?

- А** перехід повстанців на бік армії генерала П. Врангеля;
- Б** розпуск і припинення існування загонів Повстанської армії;
- В** розгром головних сил повстанців, які намагалися вирватися з оточення;
- Г** переформування загонів Повстанської армії в підрозділи Червоної Армії.

11. (3б.) *«Безсумнівно, він був великою поразкою української дипломатії та гробом самостійності Української держави в новітніх часах. Польща і більшовицька Росія поділились українськими землями, як в Андрусові в 1667 році...».*

11.1. *Про який договір ідеться в уривку з історичного джерела?*

11.2. *Коли він був підписаний?*

11.3. *Які наслідки він мав у подальшій історії України?*

Урок узагальнення і тематичного контролю.
Розділ IV «ВСТАНОВЛЕННЯ Й УТВЕРДЖЕННЯ РАДЯНСЬКОГО
ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ (1921—1939 рр.)

Гонгало С.В. - вчитель вищої категорії, ліцею №25 м. Житомира

Мета:

- ✓ сформувати навички орієнтуватись у історичному періоді цього часу, оцінювати та порівнювати історичні події, історичних особистостей;
- ✓ розвивати історичні компетентності, та можливість їх практично застосовувати;
- ✓ виховувати повагу до історичного минулого Західноукраїнських земель цього періоду.

Очікувані результати:

Після цього уроку учні:

- ✓ зможуть виявити відповідність набутих знань, умінь, оціночних суджень знанням та вмінням, передбачених навчальною програмою для загальноосвітніх навчальних закладів під час вивчення розділу IV «Утвердження комуністичного тоталітарного режиму в Україні»;
- ✓ будуть відповідати на запитання з урахуванням компетентнісного потенціалу, напрацьованого при вивченні теми;
- ✓ вмотивують себе до подальшого поглиблення знань.

Тип уроку: узагальнення та тематичний контроль.

Обладнання: контурна карта, матеріали з завданням до тематичного контролю.

I. Організаційний момент

II. Мотивація навчальної діяльності

III. Основна частина

I варіант

Початковий рівень

1. Укажіть роки Голодомору:

- А 1934-1935 р.;
- Б 1932-1933 р.;
- В 1934-1936р.;
- Г 1924 - 1925р.

2. Індустріалізацію здійснено:

- А в роки перших п`ятирічок;
- Б у 1921-1928рр.;
- В у 1932-1937рр.;

Г у 1941-1945рр..

3. З якою метою радянським керівництвом поширювався заклик: «Чом же ти досі не у колгоспі?»

А для пояснення селянству завдань політики «ліквідації куркульства як класу»;

Б для тиску на одноосібників добровільно вступити до колгоспу;

В для посилення класової боротьби на селі проти куркульства;

Г для формування у селян зневажливого ставлення до одноосібників.

4. Позначте назви міст, що були столицями УСРР-УРСР упродовж 30-х років:

А Київ;

Б Сталіно;

В Дніпропетровськ;

Г Харків;

Д Запоріжжя.

5. Укажіть, у якій галузі науки уславився М. Грушевський:

А біологія;

Б історія;

В математика;

Г хімія.

6. Позначте назву славнозвісної (зруйнованої більшовиками у 1934р.) історико культурної пам'ятки, що її стосується цей опис «Висаджено в повітря й обернено на руїни монастир, збудований в XII ст. князем Святополком.»

А Свято- Миколаївський монастир, місто Харків;

Б Церква Успіння Богородиці(Пирогощі), місто Київ;

В Покровський собор, місто Запоріжжя;

Г Михайлівський Золотоверхий собор, місто Київ.

Середній рівень

7. Знайдіть і виправте в історичному тексті три помилки:

«сталінський режим, терпимий до патріотизму та самовираження, щедро роздавав митцям клеймо «стахановець» . У 20-х роках почались репресії, арешти, розстріли діячів культури. Хтось не витримував і вкорочував собі віку (як Микола Хвильовий) чи погоджувався (як Павло Тичина) на написання текстів, які хвалили би партію, утім більшість були розстріляними (як Лесь Курбас, Микола Зеров).»

8. Встановіть відповідність між подіями, датами та історичними особами:

а) Друга п'ятирічка;	1) 1923 р.;	А) О. Стаханов;
б) Голодомор;	2) 1930 р.;	Б) С. Єфремов;
в) Справа СВУ;	3) 1932 р.;	В) С. Косіор;
г) Українізація.	4) 1935 р.;	Г) М. Скрипник.

Достатній рівень

9. Стисло (5-6 речень) охарактеризуйте: «Утвердження сталінського тоталітарного режиму (економічна сфера)» та зробіть висновок.

10. Встановіть відповідність між історико-географічними назвами та їхньою державною належністю на кінець 1937р.:

1. Наддніпрянщина та Слобожанщина;	А) Польська Республіка;
2. Східна Галичина та Західна Волинь;	Б) Чехословацька республіка;
3. Північна Буковина та Південна Бессарабія;	В) королівство Угорщина ;
4. Закарпаття.	Г) Українська РСР;
	Д) королівство Румунія.

Високий рівень (11 – 12 б.)

11-12. Проаналізуйте процес проведення індустріалізації в Україні, поясніть, чому її наслідки вважаються неоднозначними та суперечливими?

II варіант

Початковий рівень

1. Укажіть роки доби «великого терору»:

- А 1934-1935 р.;
- Б 1932-1933 р.;
- В 1934-1936р.;
- Г 1937 - 1938р.

2. «Розстріляне відродження» це представники:

- А політичних діячів;
- Б літературно – мистецької генерації;
- В «буржуазні спеціалісти»;
- Г куркулі.

3. «Перекачування коштів із села в місто» наприкінці 1920-х – 1930рр?

- А одним із засобів матеріального стимулювання селян;
- Б одним з джерел фінансування індустріалізації;

В одним з умов проведення грошової реформи;

Г одним зі шляхів обмеження зростання цін.

4. Прочитайте уривок джерела. З назвою якої політики він тісно пов'язаний? «Майже п'ять місяців, як ми виселені...Невже ви думаєте, що ми куркулі?»

А «воєнний комунізм»;

Б нова економічна політика;

В колективізація;

Г «червоноармійська атака на капітал».

5. Генеральним секретарем ЦК КП(б)У у 1928-1938рр. був:

А Д.Мануїльський;

Б Л.Каганович;

В М.Хрущов;

Г С. Косіор.

6. Судовий процес над спеціалістами вугільної промисловості Донбасу («Шахтинська справа») відбувся:

А 1925р.;

Б 1927р.;

В 1928р.;

Г 1929р.

Середній рівень

7. Знайдіть і виправте в історичному тексті три помилки:

«Кульмінацією дій радянського репресивного режиму стало 3 листопада 1933 року. Тоді «на честь 30-ї річниці Великого Жовтня» у Биківнянському таборі особливого призначення були розстріляні Лесь Курбас, Микола Куліш, Матвій Яворський...».

8. Встановіть відповідність між подіями, датами та історичними особами:

а) Друга п'ятирічка;	1) 1933 р.;	А) М. Ізотов;
б) «Український національний центр»;	2) 1931 р.;	Б) І.Дубовий;
в) «Доба терору»;	3) 1937 р.;	В) С. Косіор;
г) Колективізація.	4) 1929 р..	Г) М. Грушевський.

Достатній рівень

9. Стисло (5-6 речень) охарактеризуйте: «Утвердження сталінського тоталітарного режиму (політична сфера)» та зробіть висновок.

10. Встановіть відповідність між митцями та галузями культури:

1. Театр;
2. Наука;
3. Кінематограф;
4. Література;
5. Музика.

- А) Д.Граве, Ю.Кондратюк;
- Б) П.Тичіна, М.Яловий;
- В) П.Саксаганський, М.Садовський ;
- Г) Л. Курбас, О.Довженко.

Високий рівень

11-12. Чи згодні ви з твердженням: «Колгоспна система – це форма закріпачення селянства? Свою відповідь аргументуйте.

Урок узагальнення і тематичного контролю.
Розділ IV «ВСТАНОВЛЕННЯ Й УТВЕРДЖЕННЯ РАДЯНСЬКОГО
ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ (1921—1939 рр.)»

Л.О. Катріч-Домалевська, вчитель вищої категорії,
загальноосвітньої школи I-III ступенів №8

Мета:

- ✓ повторити, узагальнити та оцінити знання і вміння учнів, отримані ними впродовж теми;
- ✓ розвивати історичні компетентності та можливість їх практично застосовувати; працювати з історичними термінами, аналізувати та систематизувати матеріал, порівнювати історичні події, висловлювати власну думку та формувати емоційно-особистісне ставлення до подій в Україні в 20-30-х рр. XX ст.

Очікувальні результати:

Після цього уроку учні:

- ✓ зможуть виявити відповідність набутих знань, умінь навчальній програмі для загальноосвітніх навчальних закладів під час вивчення розділу «Встановлення й утвердження радянського тоталітарного режиму (1921—1939 рр.)»
- ✓ вмотивують себе до подальшого поглиблення знань

Тип уроку: урок узагальнення, тематичний контроль.

Обладнання: роздатковий матеріал (варіанти завдань)

I. Організаційний момент

II. Мотивація навчальної діяльності

Повідомлення теми та цілей уроку.

III. Основна частина.

I варіант

Початковий рівень

1. Який термін відповідає визначенню: “Орган радянської влади на селі в Україні в 1920—1933 роках, форма організації незаможних селян в Україні”:

A комуни;

- Б комнезами;
- В комбіди;
- Г лікнепи.

2. Коли було утворено СРСР?

- А 30 грудня 1922р.;
- Б 30 січня 1920р.;
- В 29 лютого 1922р.;
- Г 30 вересня 1921р..

3. На території якого округу в 1928 р. була створена перша машинно-тракторна станція (МТС):

- А Харківського;
- Б Одеського;
- В Запорізького;
- Г Київського.

4. Якої форми колгоспу не існувало в кінці 20-х років ХХ століття?

- А ТСОЗИ;
- Б артілі;
- В фермерські господарства;
- Г комуни.

5. Суть політики українізації полягала:

- А насадження російської мови в Україні;
- Б насадження української мови національним меншинам;
- В запровадження української мови в школах і закладах культури;
- Г русифікація національних меншин.

6. Який термін відповідає визначенню: «Дії, які здійснюються з наміром знищити повністю чи частково, будь-яку національну, етнічну, расову або релігійну групу, шляхом ціле направленою створення життєвих умов, розрахованих на повне чи часткове фізичне знищення цієї групи»?

- А антисемітизм;
- Б геноцид;
- В шовінізм;
- Г дискримінація.

Середній рівень

7. Виберіть характерні ознаки нової економічної політики:

- А націоналізація всіх підприємств;
- Б денационалізація частини підприємств, передача в оренду дрібних і середніх підприємств;

- В** продподаток;
- Г** продовольча розкладка;
- Д** загальна трудова повинність;
- Ж** легалізація торгівлі;
- З** мілітаризація праці.

8. Виберіть правильні твердження:

- А** “Політика ножиці цін - це встановлення завищених цін на промислові товари і відповідно зниження на сільськогосподарську продукцію.”;
- Б** Внаслідок “чисток” кількісний склад КП(б)У з 1933 до 1938 рр. зменшився на 266281 особу, тобто майже на половину;
- В** Процес СВУ – справа спрямована проти 53 спеціалістів вугільної промисловості Донбасу;
- Г** Закон про п’ять колосків” був прийнятий 5 серпня 1933 року;
- Д** Жертвами репресій насамперед ставали найяскравіші постаті українського національного відродження – М.Бойчук, М.Зеров, М.Хвильовий, Л.Курбас;
- Е** У 30-х роках Сталін уособлював демократичну владу над суспільством.

Достатній рівень

9. Які з наведених подій відбулися в період нової економічної політики?

- А** відновлення діяльності університетів у Харкові, Києві, Одесі та Дніпропетровську;
- Б** заснування М.Хвильовим Вільної академії пролетарської літератури (ВАПЛІТЕ);
- В** створення Державної української мандрівної капели (ДУМКА);
- Г** організація в Києві театру «Березіль» на чолі з Л. Курбасом;
- Д** заснування в м. Києві Української академії наук;
- Е** утворення Української автокефальної православної церкви (УАПЦ);
- Є** заснування товариства «Геть неписемність!».

Високий рівень

10. Складіть порівняльну таблицю «Здобутки та недоліки НЕПу та індустріалізації в галузі промисловості» за самостійно обраними критеріями.

II варіант

Початковий рівень

1. Коли була запроваджена нова економічна політика:

- А 1920р.;
- Б 1921р.;
- В 1919р.;
- Г 1922р.

2. Який принцип, поклав В. Ленін в основу державного союзу:

- А автономізації;
- Б федерації;
- В конфедерації;
- Г авторитаризму.

3. В жовтні 1922 р. були випущені забезпечені золотом банківські білети:

- А златники;
- Б червінці;
- В рублі;
- Г гривні.

4. Який термін відповідає визначенню: «Комплекс заходів вжитих ВКП(б) у 1920 – 1930х рр., що мав на меті модернізацію промисловості: будівництво заводів, фабрик, залізниць та інших індустриальних об'єктів»:

- А колективізація;
- Б соціалістична індустриалізація;
- В культурна революція;
- Г націоналізація.

5. В якому році були запроваджені внутрішні паспорти?

- А січень 1931 р.;
- Б грудень 1932 р.;
- В лютий 1930 р.;
- Г березень 1933 р.

6. Яке твердження відповідає визначенню: “Політика придушення, залякування політичних противників жорстокими насильницькими методами.”

- А депортація;
- Б тоталітаризм;
- В репресії;
- Г терор.

Середній рівень

7. Проаналізуйте наведені твердження та вкажіть серед них правильні:

- А** автокефальна церква – православна церква, яка має цілковиту самостійність у розв’язанні офіційних і культурних питань;
- Б** “куркулями” називали незаможних селян.”;
- В** Утиски Української автокефальної православної церкви привели у 1930 р. до «самоліквідації» церкви;
- Г** індустріалізація в УРСР розпочалась з легкої промисловості;
- Д** керівниками України в 30-ті роки були люди, які сумлінно відстоювали права України у складі Радянського Союзу;
- Е** в 30-ті роки формується в Україні атеїстичний світогляд.

8. Встановіть відповідність між представниками української національної культурної еліти та напрямками їхньої діяльності:

А М.Світальський;	1. письменник;
Б М.Кравчук;	2. режисер;
В М.Хвильовий;	3. художник;
Г Л.Курбас;	4. геолог;
Д М.Бойчук.	5. математик.

Достатній рівень

9. Розташуйте події в хронологічній послідовності, вказавши дати:

- А** процес над Спільною визволення України;
- Б** утворення СРСР;
- В** ”Закон про п’ять колосків”;
- Г** ліквідація УАПЦ.

Високий рівень

10. Визначте причини та наслідки політики «українізації» в політичній, ідеологічній та культурних сферах. В чому полягав її суперечливий характер.

Урок узагальнення і тематичного контролю.
Розділ V «ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ в 1921—1939 рр.»

Л.В. Скора, вчитель вищої категорії, старший вчитель Житомирської
загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №22

О.Б. Ковальчук, вчитель вищої категорії Житомирської
загальноосвітньої школи №22

Очікувані результати

Після цього уроку учні зможуть:

- ✓ Визначати хронологічну послідовність головних подій на західноукраїнських землях у 1921-1939 рр. та співвідносити їх з подіями і процесами в країнах Європи та світу;
- ✓ Показувати на карті західноукраїнські землі, що увійшли до складу інших держав, регіони, охоплені підпільним націоналістичним рухом;
- ✓ Характеризувати й порівнювати явища і процеси економічного розвитку, суспільного та повсякденного життя на західноукраїнських землях;
- ✓ Визначати причини та наслідки важливих подій та явищ політичного, соціального та культурного життя західноукраїнських земель, причини створення УВО та ОУН, формулювати власні оцінки цих подій;
- ✓ Визначати сутність політики «осадництва» і «пацифікації», розкрити зміст понять з теми, складати характеристики історичних діячів.

Тип уроку: урок узагальнення, тематичний контроль

Обладнання: роздатковий матеріал (варіанти завдань)

Хід уроку

I. Організаційний момент уроку

Повідомлення теми і цілей уроку

II. Етап узагальнення та оцінювання знань

Учні виконують тестові завдання.

I Варіант

Початковий рівень

1. Укажіть дату створення Організації українських націоналістів(ОУН):

- А 1928р.;
- Б 1929р.;
- В 1930р.;
- Г 1931р..

2. Вкажіть які західноукраїнські землі за умовами Ризького мирного договору 1921 року відійшли до Чехословаччини:

- А Східна Галичина;
- Б Західна Волинь;
- В Закарпаття;
- Г Буковина.

3. Заселення українських земель польськими колоністами:

- А асиміляція;
- Б парцеляція;
- В осадництво;
- Г пацифікація.

4. Татарбунарське повстання 1924 року відбулося на українських землях, що перебували у складі:

- А Угорщини;
- Б Румунії;
- В Чехословаччини;
- Г Польщі.

5. Визначте прізвище історичного діяча, зображеного на фото, який у 1939 році став президентом Карпатської України:

6. Поясніть поняття: "Східні креси" - це

Середній рівень

1. Вставте пропущене в тексті:

«Найбільш відомою терористичною акцією Організації Українських націоналістів (ОУН) стало вбивство у Варшаві в червні 1934 року польського міністра

внутрішніх справ генерала Б. Перацького. Як наголошено у відозвах націоналістів, його було знищено у відплату за _____ 1930 року. Безпосередньою реакцією влади було рішення про створення концентраційного табору в _____. В ході гучних процесів над учасниками замаху на

Б. Перацького на лаві підсудних опинився _____, який з січня 1933 року очолював Крайову езекутиву ОУН. Ці процеси сприяли популяризації ОУН серед української молоді.»

2. виправте три помилки в тексті:

"Наприкінці вересня 1938 року в Берліні пройшла конференція за участю Німеччини, Франції, Італії та Великої Британії, яка розглянула претензії Гітлера до Польщі. Бажаючи "умиротворити" фюрера, Франція та Велика Британія погодились на приєднання до Німеччини Рейнської області.

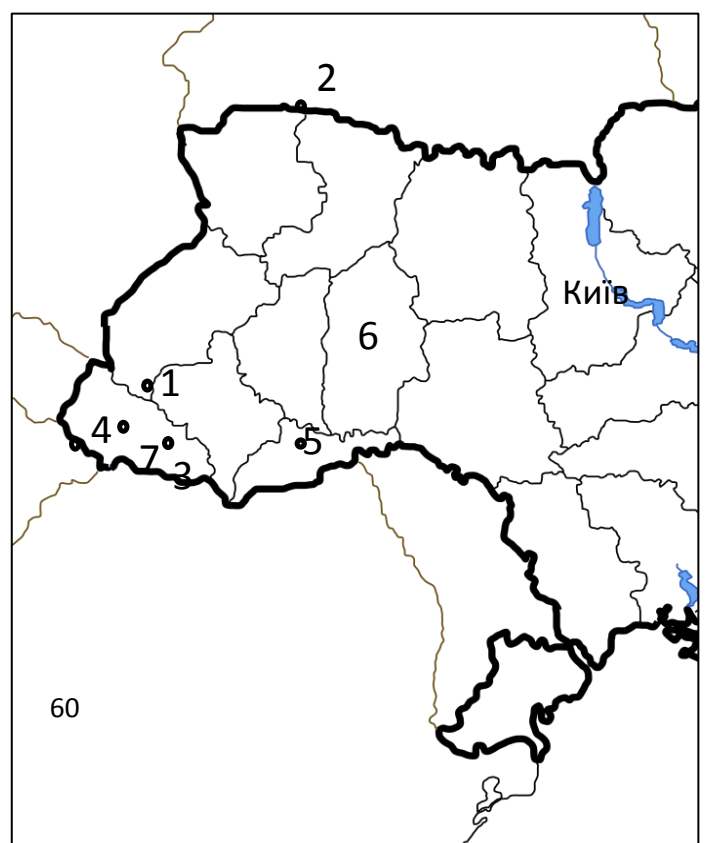
3. Встановіть відповідність між суспільно-політичною течією у Закарпатті та метою її діяльності:

- 1 русофіли;
 - 2 "мадярони";
 - 3 народовці (українофіли);
 - 4 комуністи.
- А підтримували ідею приєднання до УРСР;
 - Б пропагували ідею єдності закарпатських українців з усім українським народом;
 - В здобуття незалежності;
 - Г прагнули приєднати край до Угорщини;
 - Д розглядали русинів як частину єдиного російського народу .

Достатній рівень

1. Виберіть три правильні відповіді із семи запропонованих:

1. Під цифрою 1 на картосхемі вказана територія Східної Галичини, яка входила до складу Польщі;
2. Під цифрою 2 – землі, які входили до складу Румунії;
3. Під цифрою 3 – українські землі, що входили до складу Чехословаччини;

4. Під цифрою 4 – Ужгород - перша столиця Карпатської України;
5. Під цифрою 5 – концтабір для українських політичних в'язнів (від 1934р.);
6. Під цифрою 6 – місце, де відбулося Татарбунарське повстання;
7. Під цифрою 7 – Хуст - нова столиця Карпатської України.

2. Прочитайте фрагменти історичного документа і виконайте завдання 2-4.

«У Великих Хлібовичах на волосній раді командир карального загону заявив: «Уряд прислав нас до вас як караючу руку, як кулак, щоб покарати вас за те, що ви погано ставились до держави й до уряду...».

2. Про яке явище в західноукраїнських землях ідеться в документі?

- А репатріація;
- Б розкуркулення;
- В осадництво;
- Г пацифікація.

3. У якому році це відбувалося?

- А 1926р.;
- Б 1928р.;
- В 1930р.;
- Г 1934р..

4. Уряд якої держави проводив цю політику по відношенню до українців?

- А Румунії;
- Б Польщі;
- В Угорщини;
- Г Чехословаччини.

Високий рівень

1. Прочитайте уривок з документу, дайте відповідь на запитання.

Протест Української Національної Ради проти долучення Східної Галичини до Польщі.

«Головні держави Антанти як переможці у світовій війні проголосили принцип налагодження міжнародних відносин в Європі: право національного самовизначення для всіх народів. Відтак наслідком збройного наступу Польщі допустили, щоб Польща впровадила у Східній Галичині тимчасову військову окупацію. А українське населення Східної Галичини як значно переважаюча більшість всього краю протягом цілого часу польської окупації (1919-1923 років) ніколи не годилися на прилучення Східної Галичини до Польщі, але завше й однодушне домагалось й домагається в ім'я національної справедливості і права

національного самовизначення і визнання Східної Галичини незалежною державою вільних народів. Іменем Української Національної Ради Східної Галичини підношу отриманий рішенням протест та заявляю, що українське населення ніколи не погодиться з пануванням Польщі, домагається незалежної Галицької Держави вільних народів, та буде за неї далі боротися.»

- 1. Визначте причини протесту Української Національної Ради.**
- 2. Які цілі були в Українській Національній Раді щодо майбутнього Східної Галичини?**
- 3. Чи збігались вони з цілями країн Антанти, Польщі?**

II Варіант

Початковий рівень

- 1. Укажіть дату заснування Українського національно-демократичного об'єднання (УНДО):**
 - А** 1923р.;
 - Б** 1924р.;
 - В** 1925р.;
 - Г** 1929р..
- 2. Вкажіть які українські землі за умовами Сен-Жерменського договору 1919 року увійшли до складу Румунії:**
 - А** Холмщина;
 - Б** Північна Буковина;
 - В** Східна Галичина;
 - Г** Закарпаття.
- 3. Масові репресії проти українців, здійснювані польською владою за допомогою військових та поліції:**
 - А** осадництво;
 - Б** парцеляція;
 - В** пацифікація;
 - Г** «кресовий» закон.
- 4. Кого вважають ідеологом українського монархізму:**
 - А** Д.Донцова;
 - Б** Д.Левицького;
 - В** В.Липинського;
 - Г** Ю.Бачинського.
- 5. Визначте прізвище історичного діяча, зображеного на фото, який був одним із співзасновників Організації українських націоналістів (ОУН):**

6. Поясніть поняття: «Карпатська Січ» - це:

Середній рівень

1. Вставте пропущене в тексті:

« Сойм Карпатської України ухвалив цей закон:

1. Карпатська Україна є Незалежна Держава;
2. Назва Держави є: Карпатська Україна;
3. Карпатська Україна є _____ з президентом, вибраним соймом КУ, на чолі;
4. Державна мова Карпатської України є українська мова;
5. Барва державного прапора Карпатської України є синя і жовта, причому барва _____ є горішня, а _____ є долішня;
6. Державний гімн Карпатської України є:
_____ .»

2. виправте три помилки в тексті:

«Угорщина домогалася від Гітлера санкцій на захоплення Підкарпатської Русі. За результатами Будапештського арбітражу 2 листопада 1936 року, празький уряд змушений був віддати Угорщині південні райони Словаччини й Підкарпатської Русі. Уряд А. Волошина переніс свою резиденцію з Ужгорода до Севлюша.»

3. Встановіть відповідність між політичними партіями Східної Галичини та їхньою метою і методами боротьби:

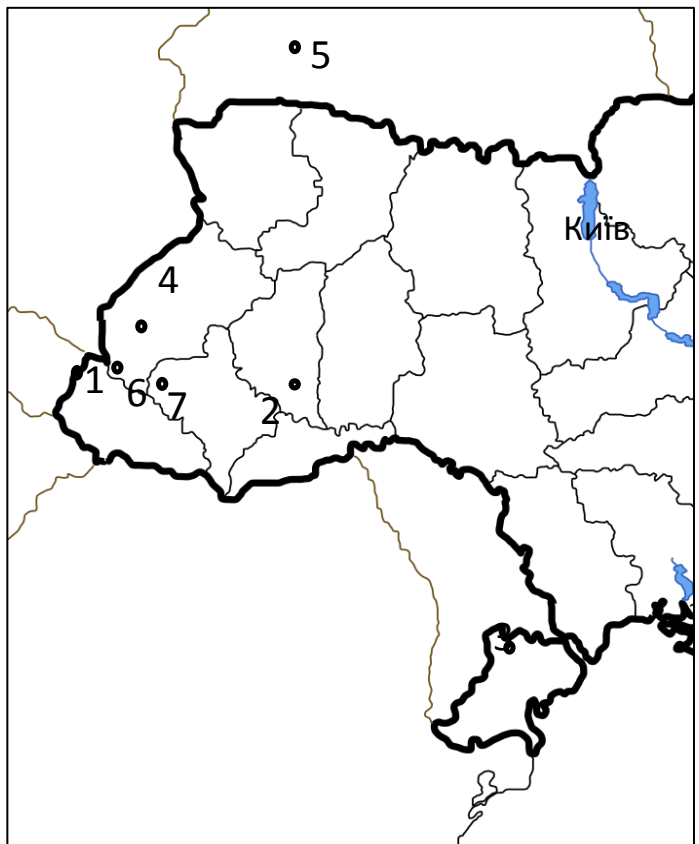
1. Українське національно-демократичне об'єднання (УНДО);

2. Радикальна партія;
 3. Комуністична партія Західної України (КПЗУ);
 4. Організація українських Націоналістів (ОУН).
- А Здобуття незалежності соборної України шляхом терору та саботажу;
 Б Об'єднання з радянською Україною. Підпільна діяльність;
 В Співпраця з владою, відмова від радикальних методів боротьби;
 Г Здобуття незалежності та самостійності України шляхом поєднання легальних і нелегальних методів;
 Д Боротьба за самостійну соборну Україну мирними дозволеними засобами.

Достатній рівень

1. Виберіть три правильні відповіді із семи запропонованих:

1. Під цифрою 1 на картосхемі вказана територія Східної Галичини, яка входила до складу Польщі;
2. Під цифрою 2 – землі, які входили до складу Румунії;
3. Під цифрою 3 – українські землі, що входили до складу Чехословаччини;
4. Під цифрою 4 – Ужгород - перша столиця Карпатської України;
5. Під цифрою 5 – концтабір для українських політичних в'язнів (від 1934р.);
6. Під цифрою 6 – місце, де відбулося Татарбунарське повстання;
7. Під цифрою 7 – Хуст - нова столиця Карпатської України.

Достатній рівень

Прочитайте фрагмент історичного документа та виконайте завдання 2-4:

«... Будуємо нову Карпатську Україну та її головне місто, яким правдоподібно буде Хуст. Ведемо вже переговори про побудовання біля ста помешкань для державних службовців. Побудуємо там палац уряду, університет, катедраль, домівки для студентів, музей, український народний театр. ... У

наступному році з весни розпочнемо будувати залізничну лінію впродовж Карпатської України через Перечин, Сваляву до Хуста...»

2. Кому належить висловлювання, наведене в уривку?

- А Андрею Шептицькому;
- Б Василю Мудрому;
- В Августину Волошину;
- Г Дмитру Левицькому.

3. В якому році була проголошена Карпатська Україна?

- А 1936р.;
- Б 1937р.;
- В 1938р.;
- Г 1939р..

4. У складі якої держави перебувала Карпатська Україна на правах автономії?

- А Чехо-Словаччини;
- Б Польщі;
- В Румунії;
- Г Угорщини.

Високий рівень

1. Прочитайте уривок з документу, дайте відповідь на запитання:

Український мовознавець Ю.Шевельов про національний гніт на окупованих Румунією українських землях.

«Усі українські політичні партії розпущено, так що українці не мали змоги виставляти самостійних кандидатів на виборах, українські депутати могли бути обрані тільки за списками румунських партій. Тому українських представників в Асамблеї було дуже мало (один після виборів у серпні 1919р.; три після травня 1920р.; чотири з січня 1922р. на приблизно 390 депутатів). Та й вони рідко забирали голос українських справах. Закрито майже всі українські товариства... Зліквідувати українське шкільництво забрало кілька років. Чернівецький університет повністю румунізовано, українознавчі катедри відповідно переформовано. Закрито три українські гімназії (в Кіцмані 1920 р. , у Вижниці 1921 р., у Чернівцях до 1925 р.), з 1927 р. припинено викладати українську мову як предмет.»

1. Як відбувалась румунізація українських земель у національній сфері?

2. Як відбувалась румунізація українських земель в області культури?

3. Укажіть наслідки політики румунізації.

Урок узагальнення і тематичного контролю.

Розділ V «ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ в 1921—1939 рр.»

Н.Д. Каплінська, вчитель вищої категорії, вчитель-методист Житомирського екологічного ліцею №24.

Мета:

- ✓ повторити, узагальнити та оцінити знання та вміння учнів, які формувалися впродовж вивчення теми;
- ✓ розвивати вміння використовувати набуті знання: працювати з історичною картою, термінами, виявляти та прослідковувати причинно-наслідкові зв'язки подій, явищ, процесів, аналізувати та узагальнювати матеріал;
- ✓ формувати емоційно-особистісне ставлення до історичного минулого своєї держави, діячів українського національного руху, почуття патріотизму, толерантності, національної свідомості.

Очікувані результати:

Після цього уроку учні:

- ✓ зможуть виявити відповідність набутих знань, умінь, оціночних суджень знанням та вмінням, передбачених навчальною програмою для загальноосвітніх навчальних закладів під час вивчення розділу V «Західноукраїнські землі в 1921 -1939рр.»
- ✓ вмотивують себе до подальшого поглиблення знань.

Тип уроку: урок узагальнення. Тематичний контроль.

Обладнання: мультимедійний комплекс, роздавальний матеріал (варіанти завдань), атласи Історія України, 10 клас.

Структура уроку:

I Організаційний момент. Повідомлення теми та ознайомлення учнів із формами роботи на уроці.

II Мотивація навчальної діяльності. Учні визначають свої очікування від даного уроку.

III Основна частина.

1.Перерозподіл українських земель у міжвоєнний період – робота з картою, атлас, с.22, 32.

2.Розв'язування завдань за варіантами

Варіант І
Початковий рівень

1. У складі якої держави у міжвоєнний період українські землі становили майже третину її площі:

- А** СРСР;
- Б** Чехословаччини;
- В** Польщі;
- Г** Румунії.

2. Хто автор наведеного вислову: «При цій нагоді переживаю найвизначнішу хвилину свого життя. Висловлюю глибоку вдячність Богові, що дозволив дочекатися цього великого нашого свята, що є святом цілого українського народу! Дозволив якраз нам – найменшій частині української землі - бути вільними ».

А Б В Г

3. Єдиним легальним вищим навчальним закладом з українською мовою навчання у Польщі був:

- А** Львівський університет;
- Б** Український університет;
- В** Вища політехнічна школа;
- Г** Львівська богословська академія.

4. Татарбунарське повстання відбулося на українських землях, що перебували у складі:

- А** УСРР;
- Б** Польщі;
- В** Румунії;
- Г** Угорщини.

5. Незалежність Карпатської України було проголошено:

- А** 02.11.1938р.;
- Б** 22.11.1938р.;

В 15.03.1939р.;

Г 18.03.1939р..

6. Найчисленішою українською партією Галичини в 1920 -1930–ті рр. була:

А КПЗУ;

Б УНДО;

В ОУН;

Г УСРП.

Середній рівень (завдання на вибір)

1. виправте помилки в тексті: «Державний розпад Чехо-Словаччини змусив А. Волошина офіційно заявити про те, що Карпатська Україна стає автономною. 14 березня 1938 р. Розпочав роботу Сойм Карпатської України, який ухвалив низку документів. У них проголошувалося, що Карпатська Україна є автономною українською державою. Державна мова Карпатської України є русинська мова. Державний гімн Карпатської України є: «Я русин, єсьм і буду». А. Волошин був обраний прем'єр-міністром Карпатської України».

2. Дайте коротку характеристику (1-2 речення) історичним діячам:

Є. Коновальцю; В. Залозецькому; А. Шептицькому.

3. Поясніть поняття: осадництво; русини; інтегральний націоналізм.

Достатній рівень (завдання на вибір)

1. За повідомленням польської газети «Ілюстрованого Кур'єра Польського» польські політики будували свою державу не з її фундаменту, а з даху, не зі згоди й солідарності всіх складових держави, а з безоглядного панування польського елемента над місцевою людністю, над українцями. Доведіть, або спростуйте дане твердження. Проаналізуйте наслідки такої політики.

2. Визначте та коротко поясніть основні тенденції та протиріччя розвитку культури на західноукраїнських землях у міжвоєнний період.

Високий рівень

1. Складіть порівняльну таблицю « Західноукраїнські землі у міжвоєнний період» за самостійно обраними критеріями (не менше трьох).

На основі таблиці зробіть узагальнюючий висновок.

Критерії для порівняння	Українські землі у складі		
	Польщі	Чехословаччини	Румунії
1.			

2.			
3.			
4.			

II Варіант

Початковий рівень

1. Територія Північної Буковини у листопаді 1918 року була окупована військами:

- А Угорщини;
- Б Румунії;
- В Польщі;
- Г Чехословаччини.

2. Укажіть портрет діяча з іменем якого пов'язане твердження: «визначний український політичний діяч, один із лідерів українського національно-визвольного руху. Із 1933 року – крайовий провідник ОУН на західноукраїнських землях».

А Б В Г

3. На початку 1920-их років польський уряд поділив територію країни на дві господарські зони: Польщу «А» та Польщу «Б». Що стало одним із наслідків такого кроку для соціально-економічного розвитку західноукраїнських земель:

- А зростання зарплати та подолання безробіття;
- Б скорочення трудової еміграції до країн Північної Америки;
- В штучне стримування промислового будівництва та розвитку;
- Г ліквідація аграрного перенаселення та селянського безземелля;

4. Яких українських земель стосувався I Віденський арбітраж?

- А Галичини;
- Б Закарпаття;
- В Північної Буковини;
- Г Волині.

5. ОУН було утворено:

А 1925р.;

Б 1927р.;

В 1929р.;

Г 1921р..

6. Серед ідейних течій, що мали місце на Закарпатті в 1920-1930-ті рр., найпоширенішою була:

А Русинська;

Б Українофільська;

В Русофільська;

Г Австрофільська.

Середній рівень (завдання на вибір)

1. виправте помилки в тексті: «ОУН була утворена в 1925р. у Львові. До її створення були причетні УВО та студентські організації. Керівником партії було обрано Д.Левицького. Головною метою ОУН було створення Української Самостійної Соборної Держави. Заради досягнення мети члени ОУН зобов'язалися працювати в усіх органах та організаціях. ОУН використовувала лише легальні методи боротьби. Одним із активних діячів та крайовим провідником ОУН на західноукраїнських землях був Є.Коновалець.»

2. Дайте коротку характеристику (1-2 речення) історичним діячам:

А. Волошину; С. Бандері; В. Мудрому.

3. Поясніть поняття: пацифікація; український націоналістичний рух; Карпатська Січ.

Достатній рівень (завдання на вибір)

1. Складіть таблицю «Діяльність українських політичних партій та організацій на західноукраїнських землях»:

Назва партії, рік створення	Лідери	Основні програмні положення	Діяльність	Власна оцінка діяльності партій
УНДО				
ОУН				
УНП				
УНО				

2. Поясніть суть вислову польського прем'єр –міністра С.Грабського: «Як Пруссії не вдалося задати польський націоналізм, так і Польщі не вдасться

задушити український націоналізм». Вкажіть причини та факти розгортання українського націоналізму.

Високий рівень

1. Синхронізуйте у вигляді таблиці: події політичного, соціально-економічного та культурного життя українських земель у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини та УСРР у 1921-1939 роках. На основі складеної таблиці зробіть узагальнюючий висновок.

Урок узагальнення і тематичного контролю.

Розділ VI «УКРАЇНА В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ (1939-1945 рр.) »

Н.О. Сіліна - вчитель вищої категорії,
вчитель-методист Житомирської загальноосвітньої школи I-III ступенів №1

Мета:

- ✓ повторити, узагальнити та оцінити знання і вміння учнів, отримані ними впродовж вивчення теми;
- ✓ розвивати вміння використовувати набуті знання: працювати з історичною картою, історичними термінами, виявляти та прослідковувати причинно-наслідкові зв'язки подій, явищ, процесів, аналізувати та систематизувати матеріал; формувати емоційно-особистісне ставлення до подій в Україні, діячів українського національно-визвольного руху XX ст.

Очікувані результати:

Після цього уроку учні:

- ✓ зможуть виявити відповідність набутих знань, умінь, оціночних суджень знанням та вмінням, передбачених навчальною програмою для загальноосвітніх навчальних закладів під час вивчення розділу VI «Україна в роки другої світової війни (1939-1945 рр.) »
- ✓ вмотивують себе до подальшого поглиблення знань.

Тип уроку: урок узагальнення. Тематичний контроль.

Обладнання: роздатковий матеріал (варіанти завдань).

I. Організаційний момент

II. Мотивація навчальної діяльності.

Повідомлення теми та цілей уроку.

III. Основна частина.

I варіант

Початковий рівень

1. Відповідно до «пакту Молотова – Ріббентропа» розмежування сфер впливу між Німеччиною та СРСР відбулося по лінії річок:

- А** Вісла, Сян, Збруч;
- Б** Нарев, Вісла, Дністер;
- В** Збруч, Одер, Буг;
- Г** Нарев, Вісла, Сян.

2. Друга світова війна розпочалася нападом:

- А Франції на Німеччину;
- Б Німеччини на Польщу;
- В Німеччини на Радянський Союз;
- Г Радянського Союзу на Фінляндію.

3. «Польська держава та її уряд фактично перестали існувати. ...радянський уряд не може... байдуже ставитися до того, що ...українці та білоруси, які проживають на території Польщі, кинуті напризволяще. ...радянський уряд дав розпорядження Головному командуванню Червоної Армії віддати наказ перейти кордон і взяти під свій захист життя та майно населення Західної України і Західної Білорусії». **Коли відбулась подія?:**

- А 23 серпня 1939р.;
- Б 1 вересня 1939р.;
- В 17 вересня 1939р.;
- Г 28 вересня 1939р..

4. Коли було укладено цитований нижче документ?

«Уряд СРСР та Німецький Уряд після розпаду колишньої Польської держави розглядають ...як своє завдання відновити мир... на цій території... З цієї метою вони дійшли згоди в наступному: Стаття I. Уряд СРСР та Німецький Уряд встановлює в якості кордону... на території колишньої Польської держави лінію, яка нанесена на додану до цього карту та більш докладно буде описана в додатковому протоколі».

- А 23 серпня 1939р.;
- Б 1 вересня 1939р.;
- В 28 вересня 1939р.;
- Г 28 червня 1940р..

5. Політика радянзації західних областей України в 1939 – 1941 рр. характеризувалася:

- А залученням «буржуазних спеціалістів» до процесу форсованої індустріалізації;
- Б налагодженням співробітництва влади з політичними партіями;
- В націоналізацією промисловості, торгівлі, земель великих власників;
- Г лояльним ставленням влади до священників греко-католицької церкви.

6. Унаслідок включення в 1940 р. Північної Буковини та Бессарабії до складу СРСР:

- А Північна Буковина та Бессарабія ввійшли до складу Української РСР;
- Б Північна Буковина та Бессарабія утворили нову союзну республіку – Молдавську РСР;
- В Північна Буковина ввійшла до складу УРСР, а Бессарабія – до складу Молдавської Автономної РСР;

Г Північна Буковина увійшла до складу УРСР, а Бессарабію поділено між Українською та новоутвореною Молдавською РСР.

Середній рівень

7. Знайдіть 3 помилки у тексті:

«Битва за Київ (1943)— великомасштабна битва Червоної Армії та Вермахту 7 липня — 19 вересня 1943 року (71 доба). Битва за Київ була частиною наступального плану «Вайс», в радянській військовій історії отримала назву Київської наступальної операції.»

8. Встановіть відповідність:

1 голокост;	А Німецький тоталітарний режим;
2 нацизм;	Б Швидкий набір людей у військо, які перебувають у запасі;
3 евакуація;	В Винищення євреїв під час другої світової війни;
4 мобілізація.	Г Виїзд, вивезення у зв'язку з небезпекою;
	Д Політика проти євреїв.

Достатній рівень

9. Дайте відповіді на запитання, спираючись на карту

- 1) Події якого періоду відображені на карті?
- 2) Яка операція носить назву «Другий Сталінград»?
- 3) Які наслідки цієї операції?

10. Прочитайте фрагмент джерела та виконайте завдання:

«Після того, як Радянський Союз та Німецький Рейх, сьогоднішнім підписанням договору розв'язали створені крахом Польської держави проблеми, та створили ним міцний фундамент для тривалого миру в Східній Європі, вони висловлюють спільне переконання, що в інтересах всього людства покласти край війні між Німеччиною, з одного боку, та Англією та Францією з іншого. Обидва уряди, таким чином, скерують свої спільні зусилля, разом з іншими дружніми силами, у випадку необхідності, на досягнення цієї мети так швидко, як можливо.»

1) Коли відбулась ця подія?

2) Яку назву мав цей документ?

3) Який попередній документ дав поштовх до появи цього документу?

Високий рівень

11. Прочитайте фрагмент джерела та виконайте завдання.

«Актом 30 червня 1941 р. український нарід заманіфестував перед цілим світом і перед історією, що він бажає сам керувати своїм життям і що він готов боронити своє право на вільне життя у своїй власній, самостійній державі перед імперіалістичними зазіханнями кожного ворога і за кожних умов».

1) Завдяки якій політичній силі був проголошений цей документ?

2) Хто очолив створений уряд?

3) Які наслідки проголошення документу?

II варіант

1. Про кого з командирів радянського партизанського руху йдеться в уривку з джерела?«...Загальновизнаний серед командирів і рядових партизан спеціаліст з ходіння в дальній путь (рейди). Основний вид діяльності — наскоки на тиліві частини і воєнні установи, знаходиться у постійному русі. Диверсіями не займається, люди його виносливі і пристосовані до маршів... У Москві вважають його “батьком партизанського руху в Україні”... Життя своє не цінує. Сам буває у боях...».

А І.Федоров;

Б Р.Шухевич;

В С.Ковпак;

Г О.Сабуров.

2. У якому році відбувалися події, описані в уривку з історичного джерела?«Під безперервним огнем артилерії та ударами німецької авіації війська змушені були проводити переправу... часто переправлялися через Дніпро без танків і важкої артилерії. Під вогнем ворога воїни пливли на правий берег хто як

міг: тримаючись за дошки, плащ-намети, напхані соломою. Тонули тисячами в холодній листопадовій воді».

- А 1942р.;
- Б 1941р.;
- В 1943р.;
- Г 1944р..

3. Коли відбулася подія, про яку йдеться в уривку з історичного джерела?
«Волею українського народу Організація Українських Націоналістів під проводом Степана Бандери проголошує відновлення Української Держави, за яку поклали свої голови цілі покоління найкращих синів України...».

- А 17 вересня 1939р.;
- Б 22 жовтня 1939р.;
- В 22 червня 1941р.;
- Г 30 червня 1941р..

4. Які наслідки для України мала реалізація такого наказу Сталіна від 1 травня 1942 р.: «Червоній Армії — домогтися того, щоб 1942 р. став роком остаточного розгрому німецько-фашистських військ і визволення радянської землі від гітлерівських негідників?»

- А оточення радянських військ у районі Києва, захоплення нацистами міста;
- Б повна окупація нацистськими військами України;
- В початок широкомасштабного визволення території України від загарбників;
- Г визволення території України.

5. Коли відбувались події, описані в уривку з наказу Й. Сталіна? «Війська 2-го Українського фронту, продовжуючи стрімкий наступ, кілька днів тому форсували річку Дністер на ділянці протяжністю 175 кілометрів, оволоділи містом і важливим залізничним вузлом Бельці і, розвиваючи наступ, вийшли на наш державний кордон — річку Прут — на фронті протяжністю в 85 кілометрів».

- А улітку 1942р.;
- Б навесні 1943р.;
- В восени 1943р.;
- Г навесні 1944р..

6. У якому році відбулась подія, про яку йдеться в уривку з джерела?
«Перші радянські підрозділи, які займали Львів, мали незвично поганий вигляд: червоноармійці були голодні, обідрані, замурзані, брудні, вихудлі, одягнуті в погану уніформу та погано озброєні».

- А 1920р.;
- Б 1929р.;
- В 1939р.;

Г 1944р..

Середній рівень

7. Знайдіть 3 помилки у тексті:

«Проголошення відновлення української державності Актом 22 червня 1941 р. мало історичне значення. По-перше, це змусило нацистів ще на початку окупації частково виявити свої справжні колонізаційні плани щодо окупованих земель на Сході, що розвіяло у значної частини українських політиків ілюзії про визвольну місію гітлерівських армій. По-друге, проголошення, а потім відважне відстоювання незалежницької декларації дало ОУН(М) морально-політичну перевагу для того, аби очолити національний рух опору. Актом 22 червня ще на початку війни було задекларовано бажання активної частини українського народу перетворити свою Батьківщину на суб'єкт німецької політики, а не лише на «мовчазне» поле бою чужих армій.»

8. Встановіть відповідність:

1 Встановлення «нового порядку» в Україні;	А Евакуація матеріальних і людських ресурсів на схід;
2 Поразка Червоної армії в Україні;	Б Вивезення працездатного населення на примусові роботи й економічне пограбування;
3 Приєднання Західної України до СРСР і, відповідно, до УРСР;	В Радянізація, депортація частини населення;
4 Визволення території УРСР від нацистських загарбників.	Г Окупація Карпатської України угорськими військами;
	Д Початок відбудови зруйнованого господарства.

Достатній рівень

9. Пропагандистський плакат дає змогу дати відповіді на питання:

- 1) Внаслідок якої операції він з'явився?
- 2) У який період відбувалась операція?
- 3) Яке останнє місто сучасної України було визволене?

10. Прочитайте фрагмент джерела та виконайте завдання.

«Польська держава та її уряд фактично перестали існувати. ...радянський уряд не може... байдуже ставитися до того, що... українці та білоруси, які проживають на території Польщі, кинуті напризволяще. ...радянський уряд дав розпорядження Головному командуванню Червоної Армії віддати наказ перейти кордон і взяти під свій захист життя та майно населення Західної України і Західної Білорусії».

1) Коли відбулась подія?

2) Який документ вирішував долю Західної Білорусі та Західної України?

3) Які наслідки цієї події?

Високий рівень

11. Прочитайте фрагмент джерела та виконайте завдання.

«У жовтні 1942 року на Поліссі постали перші збройні відділи, що дали початок Української Повстанської Армії. 1) Для зафіксування цього історичного моменту визначається день 14-го жовтня 1942 року днем постанови УПА. 2) Для вшанування цього моменту день 14-го жовтня, що збігається з історичним козацьким святом Покрови, вводиться як святковий день УПА».

Із постанови Української Головної

Визвольної Ради від 30 травня 1947 року

1) Хто очолив УПА?

2) Які основні завдання ставила УПА у 1943-1944рр.?

3) На якій території діяли загони УПА?

Урок узагальнення і тематичного контролю.
Розділ VI «УКРАЇНА В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ (1939-1945 рр.)»

А.М. Тупальська - вчитель історії
Житомирської міської гімназії №3

Мета:

- ✓ повторити та узагальнити матеріал з теми, оцінити знання і вміння учнів;
- ✓ розвивати вміння використовувати набуті знання: працювати з історичною картою, термінами, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки подій, явищ, процесів, аналізувати та систематизувати матеріал, формувати емоційно-особистісне ставлення до подій в Україні, виховувати інтерес до історії.

Очікувані результати:

- ✓ зможуть виявити відповідність набутих знань, умінь, оціночних суджень знанням та вмінням, передбачених навчальною програмою для загальноосвітніх навчальних закладів під час вивчення розділу VI «Україна в роки другої світової війни (1939-1945 рр.) »
- ✓ вмотивують себе до подальшого поглиблення знань.

Тип уроку: урок узагальнення, тематичний контроль.

Навчально-методичне забезпечення: атлас з історії України, роздатковий матеріал із завданнями.

Структура уроку

I Організаційний момент

II Мотивація навчальної діяльності

III Основна частина

I Варіант

Початковий рівень

1. План нападу Німеччини на СРСР мав кодову назву:

- А** «Ост»;
- Б** «Вайс»;
- В** «Барбаросса»;
- Г** «Цитадель».

2. Українець, льотчик, тричі Герой Радянського Союзу:

- А** Л. Павличенко;
- Б** І. Конєв;
- В** Р. Малиновський;
- Г** І. Кожедуб.

3. Лідером Організації українських націоналістів ОУН(Б) був обраний:

- А** А. Кримський;
- Б** А. Мельников;
- В** С. Бандера;
- Г** Я. Стецько.

4. Відповідно до «Договору про дружбу і державний кордон» розмежування сфер впливу між Німеччиною та СРСР відбулося по лінії:

- А** Нарев, Вісла, Дністер;
- Б** «лінії Керзона»;
- В** Нарев, Вісла, Сян;
- Г** Збруч, Одер, Буг.

5. Співпраця населення окупованих країн з окупаційною адміністрацією в роки Другої світової війни:

- А** дезертирство;
- Б** колабораціонізм;
- В** Рух Опору;
- Г** голокост.

6. Територія України була остаточно окупована загарбниками:

- А** 22червня 1941р;
- Б** 22липня 1942р ;
- В** 10 серпня 1943;
- Г** 18 грудня1942р.

Середній рівень

7. Установіть відповідність між подією Другої світової війни в Україні та її наслідком:

1. Київська оборонна операція;	А завершення визволення території УРСР, створення передумов для наступу радянських військ на будапештському напрямку;
2. Битва за Дніпро;	Б оточення та розгром угруповання німецьких військ, створення передумов для остаточного визволення Правобережної України;
3. Корсунь-Шевченківська наступальна операція;	В зрив плану блискавичної війни Німеччини проти СРСР, затримка наступу ворога на московському напрямку;

4. Карпатсько-Ужгородська наступальна операція.	Г прорив оборони противника на перекопському й сиваському напрямках, визволення Кримського та Керченського півостровів;
	Д завершення визволення Лівобережної України та Донбасу, створення сприятливих умов для визволення Правобережної та Південної України.

8. Установіть відповідність:

- 1 Кузьма Дерев'янка;
- 2 Сидір Ковпак;
- 3 Василь Порик;
- 4 Іван Кожедуб.

А військовий діяч, командувач ІІ, згодом ІІ Українських фронтів;

Б генерал, приймав капітуляцію Японії 1945р.;

В пілот, збив понад 60 літаків ворога, тричі Герой Радянського Союзу;

Г командир партизанського з'єднання, двічі Герой Радянського Союзу;

Д лейтенант Червоної армії, командир партизанського загону у Франції .

9. Установіть хронологічну послідовність подій:

А Корсунь - Шевченківська операція;

Б «Визвольний похід» Червоної армії;

В Київська оборонна операція;

Г Депортація кримських татар.

10. Укажіть частини, на які поділили нацистські окупанти Україну в 1941р. (три правильні відповіді):

1 Волинь;

2 Полісся;

3 Дистрикт «Галичина»;

4 Поділля;

5 «Трансністрія»;

6 рейхскомісаріат «Україна»;

7 рейхскомісаріат «Остланд».

11. Знайдіть та виправте три помилки в тексті:

На Північному фронті з 5 по 16 жовтня 1941 р. йшли бої за Одесу. Найдовше вистояв Сімферополь, героїчна оборона якого тривала від 30 жовтня 1941р. до 4 липня 1942р. І хоча німцям вдалося захопити ці міста, проте план блискавичної війни провалився. 22 липня 1943 р. було захоплене останнє українське місто – Свердловськ. Вся Україна опинилася під німецькою окупацією.

Достатній рівень

12. Заповніть пропуски в таблиці:

«Воєнні дії 1941 року на території України»

Дата	Подія	Результат
22 червня 1941р.		
		Контрнаступ Червоної армії не мав успіху, хоча на ділянці вона мала 3846 танків, а німецька – 799 машин
	Київська оборонна операція	
5 серпня – 16 жовтня 1941р.		
	Оборона Севастополя	
Наслідки воєнних дій 1941 р. для Червоної армії		

13. Розгляньте ілюстрації, дайте відповіді на запитання:

- 1 Яку назву має битва, зображена на малюнках?
- 2 Коли вона відбулася?
- 3 Чим завершилася битва?
- 4 Назвіть наслідки воєнних дій.

Високий рівень

14. Охарактеризуйте, якою була ціна війни для українців, за планом:

1) участь українців у збройних формуваннях воюючих країн; 2) людські й матеріальні втрати внаслідок війни; 3) внесок діячів української культури і науки у переможне завершення війни антигітлерівською коаліцією.

15. Опрацюйте документ та дайте відповіді на запитання:

Із виступу на Нюрнберзькому процесі Л. Смирнова: «Страхітлива різанина й погроми були вчинені німецькими загарбниками в українській столиці - Києві. Громадяни, які вирвалися з Києва, описують приголомшливу картину однієї з цих масових страт: на єврейському кладовищі міста Києва було зібрано велику кількість євреїв... перед розстрілом всіх роздягли догола і побили; першу відібрану для розстрілу групу змусили лягти на дно рову, вниз обличчям, і розстрілювали з автоматів; потім розстріляних німці злегка засипали землею, на їх місце другим ярусом укладали наступну партію страчуваних і знову розстрілювали з автоматів».

- 1) Про які події йдеться?
- 2) Чому гітлерівці вдавалися до таких дій?
- 3) Хто такі «Праведники народів світу»?

II Варіант

Початковий рівень

1. Остарбайтери — це:

А радянські військовополонені, яких вивозили до Німеччини в роки Другої світової війни;

Б населення, яке примусово вивозили для роботи до Німеччини в роки Другої світової війни;

В населення, що залишилось під окупацією в Україні й працювало на німців;

Г радянські військовополонені, які вступали до лав збройних сил Німеччини.

2. Якою цифрою на карті позначено регіон, що ввійшов до складу Української РСР 1945 р.?

A1 B2 B3 Г4

3. На фотографії зображений діяч радянського партизанського руху:

A Михайло Наумов;

В Олексій Федоров;

Б Сидір Ковпак;

Г Олексій Сабуров.

4. Укажіть місто, яке було останнім захоплене німецькими військами на українській землі:

A Донецьк;

Б Луганськ;

В Свердловськ;

Г Ворошиловград.

5. Яка дата відзначається як День визволення України від нацистських загарбників?

A 9 травня 1945р.;

Б 8 жовтня 1944р.;

В 6 листопада 1943р.;

Г 28 жовтня 1944р..

6. В якому районі відбулася найбільша танкова битва початкового періоду війни?

A Керч – Миколаїв – Бахмач;

Б Луцьк – Броди – Рівне;

В Глухів – Любар – Рокитне;

Г Львів – Балта – Одеса.

Середній рівень

7. Установіть відповідність між пронумерованим на картосхемі адміністративним окупаційним утворенням часів Великої Вітчизняної війни (1941-1945 рр.) та його назвою й підпорядкуванням.

- А рейхскомісаріат «Україна»;
- Б дистрикт «Галичина»;
- В військова адміністрація німецького командування;
- Г рейхскомісаріат «Остланд»;
- Д провінція «Трансністрія».

8. Встановіть відповідність між термінами та їх значенням:

- А депортація;
 - Б репатріація;
 - В реабілітація;
 - Г евакуація.
- 1 повернення на батьківщину після війни військовополонених, цивільних полонених, біженців;
 - 2 вивезення населення, установ, майна з небезпечних місцевостей;
 - 3 вигнання, висилка окремих осіб чи народів;
 - 4 виправдання, відновлення доброго імені неправильно звинуваченої, засудженої особи;
 - 5 акт вищого органу влади про повне або часткове звільнення від покарання.

9. Установіть хронологічну послідовність подій:

- А оборона Севастополя;
- Б пакт Молотова – Ріббентропа;
- В Курська битва;
- Г битва за Дніпро.

10. Укажіть причини поразок Червоної армії в 1941-1942рр.(три правильні відповіді):

- 1) відсутність у радянського командування розвідувальних даних про можливий початок німецького нападу;
- 2) вороже ставлення до СРСР Великої Британії та США;
- 3) дезорієнтація сталінським керівництвом населення й армії пропагандою та дружною з Німеччиною;
- 4) малочисельність Червоної армії;
- 5) нестача кваліфікованих військових кадрів унаслідок масових репресій;
- 6) перевага німецької армії в кількості та якості озброєнь;
- 7) прорахунки та помилки керівництва СРСР і Червоної армії.

11. Знайдіть та виправте три помилки в тексті:

22 червня 1939 р. німецька авіація здійснила наліт і бомбардування стратегічних аеропортів та міст СРСР. Однією з найбільших морських битв війни стала битва в районі Луцьк – Рівне - Дубно – Броди, що тривала з 23 по 29 червня 1941р. На початку липня німецьке командування спрямувало війська на Київ. Оборона столиці тривала від 7 липня до 19 вересня 1941р. При обороні Києва загинув командувач Південно – Західного фронту Михайло Кривоніс.

Достатній рівень

12. Заповніть пропуски в таблиці:

«Наступальні операції Червоної армії кінця 1942 – 1943рр.»

Дата	Подія	Результат
	Контрнаступ Червоної армії під Сталінградом	
5 липня – 23 серпня 1943р.		
Вересень – листопад 1943р.		У жовтні 1943р. звільнено Запорізьку, Дніпропетровську області
Наслідки воєнних дій		

13. Запитання до карикатури:

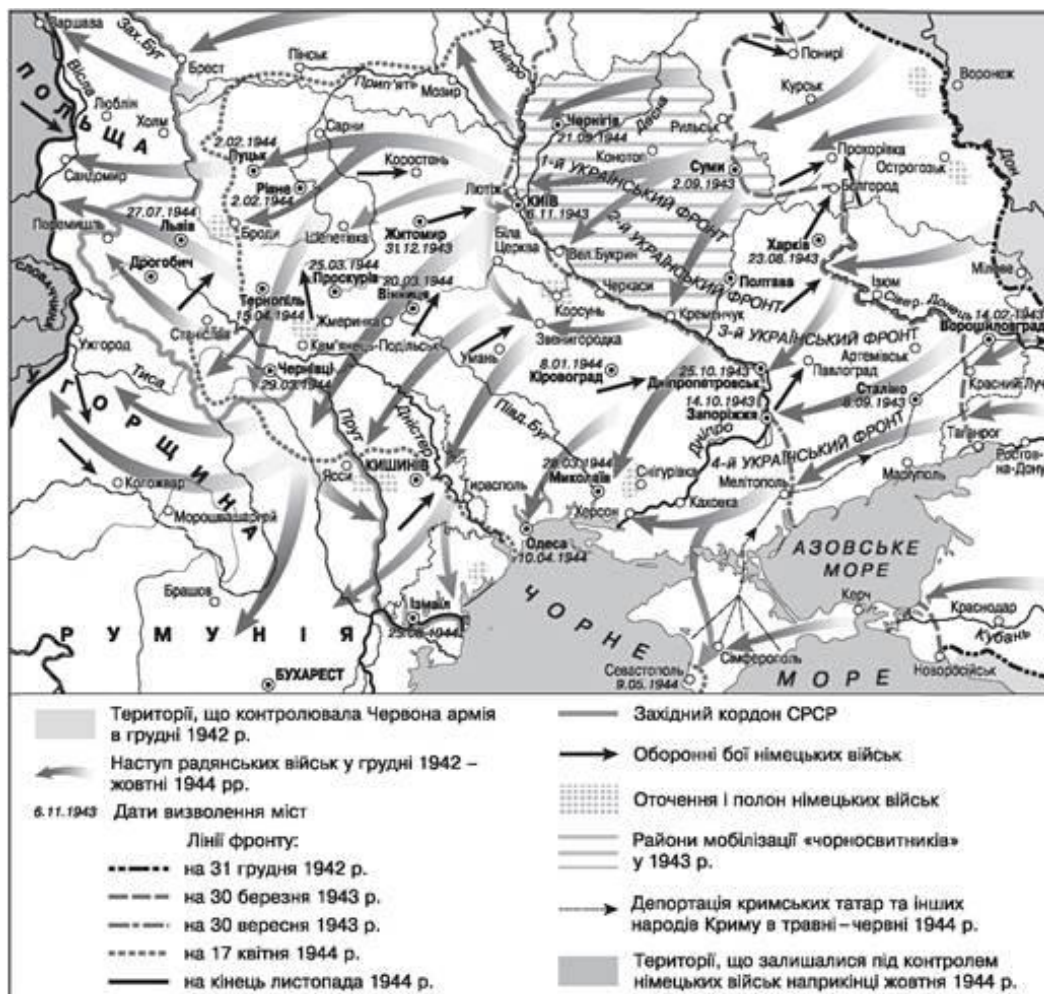
1. Назвіть прізвища історичних осіб?
2. Що символізує це зображення?
3. Коли було укладено договір, між якими державами, та на який термін?
4. Чи були дотримані домовленості між сторонами? Якщо ні, то хто їх порушив?

Високий рівень

14. Проаналізуйте діяльність Руху Опору на українських землях за критеріями: течії, джерела формування, мета, результати діяльності.

15. Проаналізуйте історичну карту, за такими пунктами:

1. Про що свідчить пересунення лінії фронту на захід від кінця грудня 1942 р. на кінець вересня 1943 р.? Які події визначали цю зміну? » 2. Унаслідок яких подій лінія фронту змінилася на квітень 1944 р.? » 3. Узагальніть, чим закінчився перебіг воєнних дій наприкінці жовтня - у листопаді 1944 р.

Відповіді
Урок узагальнення і тематичного контролю
Розділ І «УКРАЇНА В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ» (1)

І варіант

- 1.в
- 2.г
- 3.в
- 4.в
- 5.б
- 6.а
7. 1914, Бобринський, Лемківщина
8. 1в,2а,3б,4г
9. 1г,2в,3в
10. 1а,2б,3г

ІІ варіант

- 1.а
- 2.г
- 3.в
- 4.д
- 5.в
- 6.в
7. 1914.Галущинський, Ужоцький
8. 1в.2д,3б,4а
9. 1а.2б,3а
10. 1а.2б,3в

Урок узагальнення і тематичного контролю
Розділ І «УКРАЇНА В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ»(2)

Початковий рівень:

1Б 2В 3В 4Г 5А 6В

Середній рівень

1. Галицька битва, місяць, австро-угорського війська
2. У Львові, Союз Визволення України, самостійності України.
3. 2Б, 3В, 4А, 5Г

Достатній рівень

1. 2, 3, 5.
2. 1 А) Загальна українська Рада; 2. А) 5 травня 1915 р., 3. А) К. Левицький

Високий рівень

1. Кость Левицький; 3 серпня 1914 р.
2. Головна Руська Рада

Урок узагальнення і тематичного контролю
Розділ II «ПОЧАТОК УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ (1917 — квітень 1918 р.) »(1)

I варіант

Початковий рівень

1. в; 2. в; 3. г; 4. в; 5. а; 6. б;

Середній рівень

1. Знайдіть і виправте в історичному тексті три помилки:

а 3-4 березня 1917 року, М.Грушевський, автономії
б І універсалу, Генеральний секретаріат, В.Винниченко

2. Доповніть текст

А Центральна Рада, Конституцію УНР, М.Грушевського
Б Житомира, грошова одиниця, громадянство

3. Установіть відповідність між подією та її наслідком:

1. в; 2.б; 3.д; 4.а;

Достатній рівень

1. Проаналізуйте зображену картосхему

- 1, 4, 6

2. Прочитайте уривок з історичного документа та виконайте завдання

- 1.а; 2. г; 3. в.

II варіант

Початковий рівень

- 1.в; 2. б; 3. а; 4. а; 5. а; 6. в

Середній рівень

1. Знайдіть і виправте в історичному тексті три помилки:

А Михайло Грушевський, голова Української Центральної ради, Перший президент України

Б ІІІ Універсал, Українську Народну Республіку, 9 губерній

2. Доповніть текст

Генеральний Секретаріат, Володимир Винниченко, С.Петлюра

1. Установіть відповідність між подією та її наслідком

- 1Б, 2А, 3Г, 4В

Достатній рівень

1. На карті заштриховано територію

- 1, 2, 3

2. Прочитайте фрагмент історичного документа та виконайте завдання

1)А;2)А;3)Б

Урок узагальнення і тематичного контролю
Розділ II «ПОЧАТОК УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ (1917 — квітень
1918 р.) »(2)
I варіант

1Б; 2Г; 3А; 4В; 5А; 6Б; 7 травня, В.Винниченко, автономія;

8 «Під час святкування 1 травня (18 квітня) ініціатори руху за створення національних частин самочинно сформували Перший Український полк ім. П. Полуботка. Організацією полку опікувалися офіцери Українського військового клубу ім. гетьмана П. Скоропадського, який очолював Симон Петлюра».

Б.Хмельницького, П.Полуботка, М.Міхновський

9. 1 – В; 2 – Б; 3 – Г; 4 – А

10. 1 – Б; 2 – Г; 3 – В

11. 1 – Б; 2 – В; 3 – Б

12. Здобутки Української Центральної Ради:

1. Стрімке піднесення та розвиток національно-визвольного руху.
2. Спроба створити державність.
3. Розроблення важливих програмових документів, особливо Конституції України.
4. Поновлено державницьку свідомість українців.
5. ЦР провела Україну від підданства Росії до автономії, а потім – до

незалежності.

6. Встановлено дипломатичні відносини з державами Антанти, а потім – з Четверним союзом.

7. Добилася визнання прав українського народу на свою державу, культуру, мову.

Прорахунки Української Центральної Ради:

1. ЦР не змогла вирішити соціальних питань, припинити економічну кризу, що охопила українські землі з часів Першої світової війни, забезпечити міста продовольством, домогтися порядку й законності.

2. Не мала сил, щоб протистояти агресії Росії.

3. Не здобула підтримки держав Європи.

4. ЦР не мала підтримки серед різних верств населення: великих промисловців та землевласників відлякували соціалістичні лозунги (націоналізація землі, 8-годинний робочий день тощо); зрусіфіковану частину населення не влаштовував національний характер влади; національно-демократичні кола засуджували ЦР за її підтримку німецької окупації і пограбування німцями України; селяни і робітники були незадоволені невирішеністю соціально-економічних питань.

5. Нехтування ЦР необхідності створення міцної національної армії, здатної захистити від зовнішніх антиукраїнських сил і ліквідувати внутрішню анархію. Соціалістичні лідери ЦР з недовірою ставилися до військовиків, не сприяли створенню боєздатних військових сил для захисту революції.

6. ЦР не спромоглася вирішити аграрне питання. Вона не пішла назустріч прагненням селянства розпочати негайну аграрну реформу, були лише обіцянки наділити селян землею.

7. У складі ЦР переважали помірковані елементи, які відкладали на майбутнє, до всеукраїнських Установчих зборів, вирішення найгостріших соціально-економічних і політичних питань.

8. Не було єдності всередині Центральної Ради.

II варіант

1В; 2В; 3Г; 4А; 5В; 6А; 7 есери, Рада народних міністрів, В.Голубович;

8 « 29 березня 1918 р. Центральна Рада провела засідання, яке виявилось останнім. Депутати без обговорення затвердили Універсал УНР... В.Винниченка проголосили президентом УНР...»

квітня, Конституцію, М.Грушевського

1. 1 – В; 2 – Б; 3 – Д; 4 – А

2.1 – А; 2 – Б; 3 – Г

3.1 – А; 2 – А; 3 – Б

4. Позитивні наслідки Брест-Литовського договору:

1. Це перший мирний договір у ході Першої світової війни, вагомий крок на шляху її припинення.

2. Україна одержала визнання на міжнародній арені.

3. Договір дав можливість Україні стати повноправним суб'єктом міжнародного права.

4. Україна одержала можливість продовжувати процес державотворення.

5. Звільнення теренів України від більшовиків.

6. Утвердження кордонів УНР, сформованих за етнографічною ознакою.

Негативні наслідки Брест-Литовського договору:

1. Встановлення залежності від німецької сторони, яка використала важке становище України для розв'язання власних продовольчих та політичних проблем в обмін на обіцянки про створення умов для возз'єднання українських етнічних територій у складі України.

2. Унеможливлення розвитку відносин України з країнами Антанти, які виходили переможцями в Першій світовій війні й визначали зміни на

геополітичній карті повоєнної Європи. Залишившись сам на сам у боротьбі за незалежність як з білою, так і з червоною Росією, Україна зазнала поразки.

Урок узагальнення і тематичного контролю
Розділ III «БОРОТЬБА ЗА УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВНІСТЬ
(квітень 1918 — 1921р.)»(1)

I варіант

1. А.
2. Б.
3. Г.
4. Б.
5. 1-Д; 2-В; 3-А; 4-Г.
6. 2, 3, 4.
7. Г, А, В, Б.

II варіант

1. В.
2. Г.
3. А.
4. Г.
5. 1-В; 2-Д; 3-Б; 4-А.
6. 2, 3, 5.
7. В, Б, Г, А.

Урок узагальнення і тематичного контролю
Розділ III «БОРОТЬБА ЗА УКРАЇНСЬКУ ДЕРЖАВНІСТЬ
(квітень 1918 — 1921р.)»(2)

I варіант

Початковий рівень 3 б

1. В
2. Б
3. В
4. А
5. В
6. Г

Середній рівень 3 б

7. «29 квітня 1918 року в найбільшій столичній залі – у двоповерховому кінному цирку (нині на цьому місці – кінотеатр «Україна») зібралося майже 8 тис. делегатів Всеукраїнського хліборобського конгресу. Коли в ложі з'явився **П.Скоропадський**, залунали вигуки «Хай живе гетьман!». **П. Скоропадський**, якого головуючий запросив у президію, подякував присутнім за довірену йому владу... »

8. 1-В, 2-Д, 3-Б, 4-А

Достатній рівень

9. 1,4,5

10. 10.1-Г, 10.2-А, 10.3-Б

II варіант

Початковий рівень

1. А

2. Б

3. Г

4. В

5. Г

6. В

Середній рівень

1. «На початку лютого 1919 року Тимчасовий робітничо-селянський уряд України встановив нову назву держави – Українська **Соціалістична Радянська Республіка (УСРР)** – та переїхав з Харкова до Києва. За аналогією з московським виконавчим органом влади уряд назвали Радою народних **комісарів**. Головою уряду став **Християн Раковський**, призначений ЦК РКП(б)» 1,5 б

2. 1-Д, 2-Б, 3-В, 4-Г – 1,5

Достатній рівень

3. 1,3,6 – 1,5 б

4. 10.1-А, 10.2-В, 10.3-В – 1,5 б

Урок узагальнення і тематичного контролю

Розділ IV «ВСТАНОВЛЕННЯ Й УТВЕРДЖЕННЯ РАДЯНСЬКОГО ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ (1921—1939 рр.) (1)

I варіант

Початковий рівень

1.Б; 2.А; 3.Г; 4.А,Г; 5. Б; 6.Г.

Середній рівень

7. *Знайдіть і виправте в історичному тексті три помилки:*

«сталінський режим, нетерпимий до патріотизму та самовираження, щедро роздавав митцям клеймо «буржуазних націоналістів» . У 30-х роках почались репресії, арешти, розстріли діячів культури. Хтось не витримував і вкорочував собі віку (як Микола Хвильовий) чи погоджувався (як Павло Тичина) на написання текстів, які хвалили би партію, утім більшість були розстріляними (як Лесь Курбас, Микола Зеров).»

8. Встановіть відповідність між подіями, датами та історичними особами:

А 4а; Б 3в; В 2б; Г 1г.

Достатній рівень

10.1.Г;2.А;3.Д;4.Б.

II варіант

Початковий рівень

1.Г; 2.Б; 3.Б; 4.В; 5. Г; 6.В.

Середній рівень

7. Знайдіть і виправте в історичному тексті три помилки:

«Кульмінацією дій радянського репресивного режиму стало 3 листопада 1937 року. Тоді «на честь 20-ї річниці Великого Жовтня» у Соловецькому таборі особливого призначення були розстріляні Лесь Курбас, Микола Куліш, Матвій Яворський, Володимир Чеховський, Валер'ян Підмогильний, Павло Филипович».

8. Встановіть відповідність між подіями, датами та історичними особами:

А1а; Б2г; В3б; Г4в.

Достатній рівень

9. Встановіть відповідність між митцями та галузями культури:

1. Театр;	А) Д.Граве, Ю.Кондратюк;
2. Наука;	Б) П.Тичіна, М.Яловий;
3. Кінематограф;	В) П.Саксаганський, М.Садовський ;
4. Література;	Г) О.Довженко;
5. Музика ;	
1.В; 2.А; 3.Г; 4.Б.	

Урок узагальнення і тематичного контролю

Розділ IV «ВСТАНОВЛЕННЯ Й УТВЕРДЖЕННЯ РАДЯНСЬКОГО ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ (1921—1939 рр.)(2)

I Варіант

1. Б
2. А

3. Б
4. В
5. В
6. Б
7. Б,В,Ж
8. А,Б,Д
9. Б,Г,Е,Є

II Варіант

1. Б
2. Б
3. Б
4. Б
5. Б
6. Г
7. А,В,Е
8. А4, Г2,Б5,Д3,В1

Урок узагальнення і тематичного контролю

Розділ V «ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ в 1921—1939 рр.» (1)

I Варіант

Початковий рівень

1. Б ; 2. В; 3.В; 4.Б; 5. А.Волошин; 6. Західноукраїнські та західнобілоруські землі у складі Польщі.

Середній рівень

1. Пацифікацію; Березі Картузькій; С.Бандера.
2. Мюнхені; Чехословаччини; Судетської.
3. 1.Д; 2.Г; 3.Б; 4.А.

Достатній рівень

1. 1,4,6.
- 2-4. 2. Г; 3.В; 4.Б.

II Варіант

Початковий рівень

1. В; 2.Б; 3.В; 4.В; 5.Є.Коновалець. 6.Народна оборона Карпатської України.

Середній рівень

1. Республіка; синя, жовта; «Ще не вмерла Україна».
2. Віденського; 1938р.; Хуста.
3. 1.Д; 2.Г; 3.Б; 4.А.

Достатній рівень

1. 2,5,7.
- 2-4. 2. В; 3.Г; 4.А.

Урок узагальнення і тематичного контролю

Розділ V «ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ в 1921—1939 рр.» (2)

I варіант

Початковий рівень

1. В; 2 А; 3 Г; 4 В; 5 В; 6 Б.

Середній рівень

1. Виправте помилки в тексті. Державний розпад Чехо-Словаччини змусив А. Волошина офіційно заявити про те, що Карпатська Україна стає незалежною. 14 березня 1939 р. Розпочав роботу Сойм Карпатської України, який ухвалив низку документів. У них проголошувалося, що Карпатська Україна є незалежною українською державою. Державна мова Карпатської України є українська мова. Державний гімн Карпатської України є: «Я русин, єсьм і буду». А. Волошин був обраний президентом Карпатської України

II варіант

Початковий рівень

1. Б; 2. Б; 3. В; 4. Б; 5. В; 6. Б.

Середній рівень

1. Виправте помилки в тексті. ОУН була утворена в 1929р. У Відні. До її створення були причетні УВО та студентські організації. Керівником руху було

обрано Є. Коновальця. Головною метою ОУН було створення Української Самостійної Соборної Держави. Заради досягнення мети члени ОУН засуджувала всі легальні українські партії Галичини. ОУН використовувала не лише легальні методи боротьби. Після вбивства Перацького у 1934 р. ОУН зазнала переслідувань з боку польської влади. Одним із активних діячів та крайовим провідником ОУН на західноукраїнських землях був Є. Коновалець.

Урок узагальнення і тематичного контролю

Розділ VI «УКРАЇНА В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ (1939-1945 рр.)»(1)

I варіант

Початковий рівень

1.Г;2.Б;3.В;4.А;5.В;6.Г.

7. Знайдіть 3 помилки у тексті.

Битва за Київ (1941)— великомасштабна битва Червоної Армії та Вермахту 7 липня— 19 вересня 1941 року (71 доба). Битва за Київ була частиною наступального плану «Барбаросса», в радянській військовій історії отримала назву Київської оборонної операції.

8. 1-В; 2 –А; 3 – Г; 4 – Б.

9. 1) 24 січня – 17 лютого 1944; 2) Корсунь-Шевченківська; 3) Звільнення Правобережної України.

10. 1) 28 вересня 1939р.; 2) «Договір про дружбу і кордон» 3)Пакт Молотова-Ріббентропа.

II варіант

Початковий рівень

1. В; 2. В; 3. Г; 4. Б; 5. Г; 6. В.

7. Знайдіть 3 помилки у тексті.

Проголошення відновлення української державності Актом 30 червня 1941 р. мало історичне значення. По-перше, це змусило нацистів ще на початку окупації частково виявити свої справжні колонізаційні плани щодо окупованих земель на Сході, що розвіяло у значної частини українських політиків ілюзії про визвольну місію гітлерівських армій. По-друге, проголошення, а потім відважне відстоювання незалежницької декларації дало ОУН(Б) морально-політичну перевагу для того, аби очолити національний рух опору. Актом 22 червня ще на

початку війни було задекларовано бажання активної частини українського народу перетворити свою Батьківщину на суб'єкт міжнародної політики, а не лише на «мовчазне» поле бою чужих армій.

8. 1-Б; 2 – А; 3 – В; 4 – Д.

9. 1) Карпато-Ужгородська; 2) 9 вересня-28 жовтня 1944р.; 3) м. Ужгород.

10. 1) 17 вересня 1939р.; 2) Пакт Молотова-Ріббентропа; 3) Окупація СРСР західноукраїнських земель.

Урок узагальнення і тематичного контролю

Розділ VI «УКРАЇНА В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ (1939-1945 рр.) »(2)

I Варіант

1. В; **2.** Г; **3.** В; **4.** В; **5.** Б; **6.** Б.

7. 1В, 2Д, 3Б, 4А.

8. 1Б, 2Г, 3Д, 4В.

9. 1Б, 2В, 3А, 4Г.

10. 3,5,6.

11. Північний фронт – Південний фронт; Сімферополь – Севастополь; 22 липня 1943р. – 22 липня 1942р.

II Варіант

1. Б; **2.** А; **3.** Б; **4.** В; **5.** Г; **6.** Б.

7. 1Б, 2Д, 3А, 4В.

8. 1Б, 2Г, 3А, 4В.

9. 1Б, 2А, 3В, 4Г.

10. 3,5,7.

11. 22 червня 1939р. – 22 червня 1941р.; морських битв – танкових битв; Михайло Кривоніс – Михайло Кирпонос.

Література:

1. Атлас. Історія України. 10 клас//Картографія
2. Аксьонова Н. В., Скирда І.М. Історія України +Всесвітня історія. 10 клас : рівень стандарту. Зошит для поточного та тематичного контролю/Наталя Аксьонова, Ірина Скирда. – Харків:Видавничий дім Весна, 2018.
3. В.Верстюк. Українська Центральна Рада: період становлення. Український історичний журнал. 2007 № 2
4. Власов В.С. Історія України (рівень стандарту): підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти / В. С. Власов, С. В. Кульчицький. – Київ: Літера ЛТД, 2018.
5. Власов В.С., Кульчицький С.В. Історія України. Довідник. / В.С. Власов, С.В. Кульчицький. – Київ.: Літера ЛТД,
6. До сторіччя Української революції/ автор-упорядник О.П.Мокрогуз. – Харків. Основа 2017. Журнал
7. О. Пометун. Історія України. : підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти / О.І. Пометун, Н.М.Гупан. – К.: УОВЦ «Оріон»,
8. О.П.Мокрогуз. Історія України – Посібник «Мій конспект». Історія України 10-й клас. – Основа 2018.
9. Панчук І. І. Історія України. Всесвітня історія. 10 клас. Тестовий контроль. – Тернопіль, 2018
10. Панчук І. І. Історія України: збірник тестових завдань для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання та державної підсумкової атестації. – Тернопіль, 2019
11. Середницька Г.В. Історія України. Опорні конспекти (1900-1939 рр.) 10 клас. / Г.В. Середницька. – К.: Книги України, 2010.
12. Н.М.Сорочинська, О.О.Гісем. Історія України – Підручник для 10-го класу закладів загальної середньої освіти. –Тернопіль. Навчальна книга – 2018.
13. Солдатенко В.Ф. Українська революція. Історичний нарис. – К. Либідь. 1999.
14. Субтельний О. Україна. Історія. Вид. третє. перероб. і доп. – К.: Либідь. 1993.
15. В. Смолій, С. Кульчицький, О. Майборода. Малий словник історії України – К; 1997.
- 16.Інформаційний збірник для освітян №4,квітень 2019.Про внесення змін до навчальних програм з історії України для 5-9 та 10-11 класів закладів загальної середньої освіти. Наказ МОН України від 21.02.2019 № 236. Київ «Педагогічна преса»,2019.

17. Навчальна програма з історії України та всесвітньої історії для 10-11 класів загальноосвітніх шкіл, затверджена Наказом Міністерства освіти і науки № 1407 від 23 жовтня 2017 року: Режим доступу: <https://osvita.ua/school/program/program-10-11/58972/>
18. Тренінг з історії України (успішне ЗНО)//Житомир, 2017.
19. Україна в боротьбі за збереження державної незалежності (1918-1921 рр.). Тести з історії України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zno.genix.space/quiz/21-ukraine-in-the-struggle-for-the-preservation/>
20. Тести з історії України. Підготовка до ЗНО. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://testportal.gov.ua/testy-mynulyh-rokiv/>
21. Інтернет ресурс, тести ЗНО з предмету Історія України 2009 – 2018 р.

